

Tvanku, gali lyti.
Saulė teka 5:23, leidžiasi 8:27

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Liepos-July 8 d., 1971 m.

Kaina 15c

159

PRASIJEJO PLIENO PRAMONĖS DERYBOS

NAUJI HANOJAUS TAIKOS SIŪLYMAI

WASHINGTONAS. — Amerikos vyriausybė nagrinėja ir svarsto paskutinius Hanojaus pasiūlymus ir septynių punktų taikos planą. Prezidentui Nixonui teks nelengvas uždavinys atsispirti spaudimui, kurį tas planas sukelia. Komunistai siūlo paleisti belaisvius amerikiečius, jei Nixonas paskelbtų pasitraukimą iš Vietnamo iki šių metų pabaigos. Kaip žinoma, belaisvių klausimas yra labai jautrus ir vyriausybė nenorėtų būti kaltinama, kad paliko belaisvius varge, atmesdama Hanojaus pasiūlymus.

Amerika iki šiol statydavo sąlygas komunistams, kad jie irgi išvežtų savo karines jėgas iš Pietų Vietnamo ir kad nesikėsintų užimti Saigono vyriausybės jėga. Nežinia, ar šiandien Paryžiuje Amerikos ambasadorius Bruce tas sąlygas pakartos. Manoma, kad Washingtono atsakymas šiandien dar nebus paruoštas.

Paryžiuje žymus Hanojaus valdžios atstovas, politbiuro narys Le Duc Tho padarė dar vieną nuolaidą, pasiūlydamas svarstyti pirmą tik kariuomenės išvežimo ir belaisvių paleidimo planus, kitus punktus paliekant ateičiai. Tuo pareiškimu jis iš septynių punktų plano padarė vieno punkto planą, kurį amerikiečiams lengviau bus apsvastyti ir padaryti sprendimą.

Prezidento Nixono atsitraukimo iš Vietnamo planai visada pabrėždavo, kad Amerika atitrauks, kai Saigono vyriausybė ir kariuomenė bus pati pajėginti nusiuos agresorių. „Vietnamizavimas“ turėtų būti baigtas tik 1972 metų pabaigoje. Iki to laiko Amerikai tektų laikyti Vietnamą nors ir mažesniu, tačiau stiprokus karinius dalinius.

Laikas dirba Hanojaus nenuodai ir jis tą žino. „Vietname di-dėsnis“ karo veiksmus galima išvystyti tik nuo sausio iki balandžio mėnesio. Saigono vyriausybė, pavojingiausias laikotarpis ir būti ateinančių metų pirmieji keturi mėnesiai. Jei Saigonas, išsilaikys per tą laikotarpį, tai 1972 metų pavasarį jis jau turės pakankamai stiprias savo jėgas ir komunistų puolimus sugebės atmušti.

Kanada ir Kinija derisi dėl prekybos

OTTAWA. — Kanados delegacija sugrįžo iš komunistinės Kinijos, kur vedė derybas dėl prekybos ryšių praplėtimo. Kinija šio mėnesio pabaigoje atsiuntė pirmą savo delegaciją į Kanadą, kur pasitarimai bus tęsiami.

Pernai, spalio mėnesį Kanada užmezgė diplomatinius ryšius su Kinija, tačiau prekybos ryšiai nepasiekė. Per metus Kanada pardavė Kinijai prekių už 120 milijonų dolerių, o iš Kinijos pirkė už 19 mil. dol.

Kinija, kaip praneša delegacijos vadovas Pepin, atsisako pirkėti tokias Kanados prekes, kurias gamino amerikiečių valdomos bendrovės Kanadoje. Ši sąlyga labai apriboja prekių pasirinkimą. Kanadiečiai aiškino „Pekiną“ vadams, kad visos Kanados imonės samdo kanadiečius, naudoja Kanados žaliavas ir daugumoje tik dalis amerikiečių kapitalo jais valdo. Kinai sutiko šią sąlygą svarstyti atskirai, iškilus vienos ar kitos prekės klausimui.

Kinijai sutiko įvesti Kanados inžinierius ir technikus statyti elektros jėgainių ar chemikalų imonius. Bus derybos ir dėl oro linijos tarp abiejų šalių steigimo.

IŠ VISO PASAULIO

SAIGONAS. — Laose vyriausybės kareiviai pradėjo ofensyvą prieš komunistų jėgas net dviem frontais. Šeši batalionai amerikiečių apmokytos kariuomenės, vadovaujamos generolo Nang Pao, pasiekė pietinį Plain of Jars pakraštį.

NEW DELHI. — Indijoje prezidento Nixono patarėją Kissingerį pasitiko pikta demonstracija, protestuojanti prieš Amerikos ginklų tiekimą Pakistanui. Kissingeris su JAV ambasadorium turėjo iš aerodromo išeiti per kitus vartus, o du Amerikos ambasados tarnautojai užėmė jų vietą oficialiame automobilyje, kuris pravažiavo pro demonstrantus.

CAPE KENNEDY. — Trys astronautai: pulkininkas David Scott, pulk. leit. James Irwin ir majoras Alfred Worden, visi iš aviacijos, buvo izoliuoti iki savo kelionės į mėnulį liepos 26 d. Jie susitiks tik su 102 asmenimis, kad nesugrįžtų ir dėl to nesutrukdytų kelionės planų.

NEW DELHI. — Indijos vyriausybė paskelbė, kad nuo kovo 2 d. Pakistanas 102 kartus pažeidė Indijos sieną, pakistaniečiai nušovė 65 indus, sužėidė 112 ir pagrobė 23.

BAGDADAS. — Irako valdžia išstremė du britų diplomatus: pirmąjį pasiuntinybės sekretorių ir aviacijos atašė. Jie kaltinami kurstę smokslą prieš valdžią.

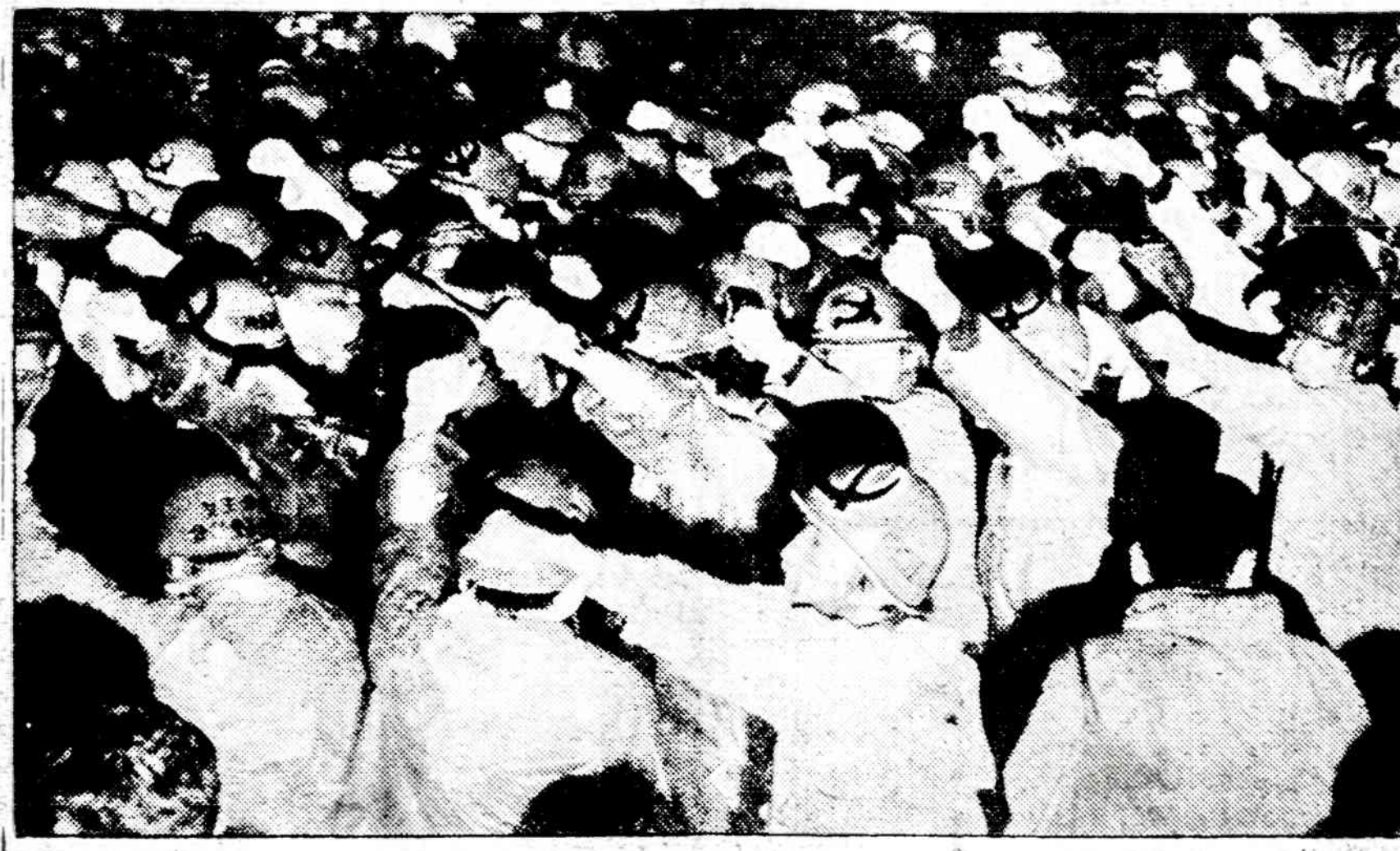
TEL AVIVAS. — Amerikos žydai, pabėgę nuo policijos, Meyer Lansky padavė į teismą vieną Izraelio laikraštį, kuris jį pavadino gangsteriu. Lanskis ir kalauja vieno milijono Izraelio svarų už apšmeižimą.

TEL AVIVAS. — Izraelio laikraščių redaktoriai nutarė kovoti prieš valdžios cenzūrą, kuri ypač pasireiškusi Izraelyje lankantis sovietų žydų Victor Louis ir Amerikos CIA direktoriui Richard Helms.

JAV diplomatai tariasi Egipte

KAIRAS. — Du Amerikos diplomatai Egipte pradėjo pasitarimus su užsienio reikalų ministerio pavaduotoju Hafez Ismail. Amerikos atstovybės Kaire, kur ji veikia prisiglaudusi prie Ispanijos ambasados, galva Donald Bergus ir valstybės departamento Egipto reikalų specialistas Michael Sterner įteikė Ismailui naujus pasiūlymus, kurie turėtų atgavinti nutrūkusius Izraelio-Araby pokalbius dėl Suez kanalo.

Izraelis bijo toliau pasitraukti nuo kanalo, kad jo neperžengtų egiptiečiai. Amerika net siūlo Izraeliui be lakūnų skraidančius lėktuvus, kurie nuolat filmuotų ir televizijoje parodytų, kas dedasi prie kanalo. Tokie lėktuvai yra bandomi Kalifornijoje.

Kairiosios japonų organizacijos, panašiai kaip Amerikoje, pasivadina įvairiais vardais, tačiau šioje demonstracijoje tikrus jų tikslus galima matyti iš plauktuvais ir koliais papuoštų šalmų. Ši demonstracija įvyko prieš Amerikos — Japonijos sutartį dėl Okinavos salos sugrąžinimo Japonijai.

Kuba paleido 18 amerikiečių

MIAMI. — Kuba ir Amerika paleido savo turimus kalinius, Amerika — keturis kubiečius, kurie buvo pagauti Amerikos teritoriniuose vandenyse, o Kuba — 18 amerikiečių, kurie užklydo į Kubą, sugedus laivams ar audros atnešti.

Vienas paleistųjų iš Kubos jau sugrįžo į Floridą. Kitiems dar teks sumokėti Kubos valdžiai už laivų pataisymus ir kitus gautus patarnavimus.

Nubausti kubiečiai žvejai buvo Pakrančių Sargybos laivo nuvežti į Kubos žvejų laivą Mek-sikos įlankoje. Jie turėjo sumokėti Amerikos teismo nustatytas baudas, po 2,000 dol. kiekvienas.

Rengiasi Pavergtų Tautų paradui

ČIKAGA. — Antradienį Amerikos Lietuvių Tarybos patalpo-se įvyko negausus lietuvių organizacijų atstovų susirinkimas, kuriame Čikagos Lietuvių Tarybos pirmininkas Julius Pakalka ir LB Vidurio Vakarų Apygardos pirmininkas Jonas Jasaitis pranešė apie šių metų Pavergtų Tautų Savaitės įvykių planus.

Pasitarime dalyvavo ramovė-nų, šaulių, būrutių, skautų, L. B-nės, Čikagos Lietuvių Tarybos atstovai ir lietuviškos spaudos bendradarbiai.

Šių metų Pavergtų Tautų savaitė prasideda liepos 17 d. ir baigiasi liepos 24 d. Tautų paradas numatomas šeštadienį, liepos 17 d. State st. Ši gatvė tą dieną bus papuošta pavergtų tautų vėliavomis, kurių bus net 28.

Susirinkimo kalbėtojai ragino organizacijų atstovus kvieisti visus lietuvius paradedalyvauti ir tinkamai atstovauti Čikagos lietuvių kolonijai. Patirta, kad kitos tautos siūlo parade panaudoti Kudirkos tragedijos motyvus, primenant amerikiečiams, kad pavergtųjų tautų laisvės troškimas nėra sumažėjęs ir laikas jo nenumalšinti.

MIAMI. — Pirmas šių metų uraganas „Arlene“ pasirodė Atlante ir gresia rytiniams Amerikos pakraščiams.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Kanados diplomatas Chester Ronning pareiškė, spaudai, kad jis du kartus važinėjo į Hanoją 1966 m., tačiau jo atvežtus komunistų pasiūlymus Washingtono vyriausybė atmetė, tai ką sabotavo. Jam dar nespėjus grįžti į Hanoją su Amerikos atsakymu, prezidento Johnsono vyriausybė viešai paskelbė Hanojaus nuolaidas ir savo atsakymą į jas. Tas užkirtų kelią tolimiesiems kontaktams su Hanojom.

◆ Valstybės prokuroras John Mitchel kongrese pripažino, kad vienoje Pietryčių Azijos valstybių aukšti pareigūnai buvo įvėlti į narkotikų prekybą.

◆ Du neginkluoti sargai, kurie saugojo Wilmingtone, Š. Karolinijoje vidurinę mokyklą, buvo rasti nužudyti.

◆ Omahoje keli policininkai buvo sužeisti muštynėse su jaunuoliais, kurie nenorėjo vakare išeiti iš miesto parko.

◆ Vyriausybė skelbia, kad Amerikoje šalpos garvių tarpe tik 0.7% buvo pagauti sukčiav-jant, tas nuošimtis sudaro apie 34,000 asmenų.

◆ Denveryje vyksta pasauli-nių šachmatininkų Bobby Fi-scher, amerikiečio, ir dano Bent Larsen rungtynės. Jie lošia pus-finallyje dėl pasaulio čempiono titulo. Pirmą partiją, iš numatyto dešimties partijų, laimėjo Fischer.

SAIGONAS. — Amerikiečių Pietų Vietnamo liko 239,500 karių, žemiausias skaičius nuo 1966 m. kovo 31 d.

Pirks Australijos kviečius, jei...

PEKINAS. — Kinijos vyriausybė pareiškė Australijos delegacijai, sudarytai iš opozicinės partijos veikėjų, kad Kinija mielai pirs iš Australijos kviečių, kada Australija užmęgs santykius su Pekino vyriausybe. Kitu atveju kinai ir toliau kviečius pirs iš Kanados.

Pekino vadai nurodė austrai-lams, kad negalima atskirti prekybos nuo politinių santykių. Kada Australija pripažins Kinijos valdžią, Australija ir Kanada bus lygiai traktuojamos ir kviečiai bus perkami iš abiejų valstybių.

Sirija gaus daugiau už tranzitą

BEIRUTAS. — Sirija paskelbė, kad vakariečių nuosavybėje esanti Irako žibalo bendrovė su-tiko pakelti Sirijai mokamus už tranzito teises pinigus. Per metus Sirija iš tos bendrovės, kurią valdo amerikiečiai, britai, prancūzai ir olandai, gaudavo po 54 mil. dol., o ateityje gaus po 83 milijonus dol.

Sirija nemažai išleidžia gink-lams, net 65% savo biudžeto. Manoma, kad ir naujai laimėti pinigai bus išleisti karo reika-lams.

Per Siriją eina iš Irako šako-ta vamzdžių linija, kurią teka per dieną 1.1 milijonas statinių žibalo, kuris pasiekia Sirijos uos-tą Baniyas ir Libano uostą Tri-poli, iš kur žibalas laivais gabe-namas į Europos uostus.

Vėl prasideda SALT derybos

HELSINKIS. — Ketvirtadienį Suomijoje vėl prasideda Ame-rikos-Sovietų Sąjungos derybos dėl strateginių ginklų apriboji-mo (SALT). Amerikos delega-cija, vadovaujama Gerardo Smi-tho, atvyko antradienį, o vakar traukiniu atvažiavo ir sovietų delegatai.

Šios derybos pakaitomis vyks-ta Helsinkyje ir Vienoje. Iki šiol didesnės pažangos nepadaryta.

◆ Viceprezidentas Agnew šiandien atvyks į Saudi Ara-biją iš Kuwaito.

Vyriausias mokesčių įstaigos direkto-rus, naujai paskirtas Johnnie Wal-ters, 51 m. Jis yra teisininkas, mo-kesčių ekspertas, anksčiau buvęs pro-kuroro padėjėju teisingumo departa-mento.

PREZIDENTAS NIXONAS RAGINA NEUŽMIRŠTI AMERIKOS INTERESŲ

WASHINGTONAS. — Antradienį Baltuose Rūmuose prezi-dentas Nixonas pasakė kalbą į pieno darbininkų ir darbdavių atstovus, patardamas jiems pradėti naujas derybas konstrukty-vioje dvasioje, nepamirštant ne tik savo, bet ir visos Amerikos interesus. Prezidentas pirmą kartą panaudojo savo autoritetą pramonės atstovams paveikti. Jis pabrėžė, kad Amerikai vis di-dėja ir didės ateityje konkurencija iš Sovietų Sąjungos, Japonijos, Kinijos ir Vakarų Europos. Amerikai teks imtis vidinių reformų tą kitų valstybių pramonės iššaukimą priimti.

Vargas nugalėtiems

Indėnai savo žemėje neturi kur savo galvą priglausti

Remdamiesi senomis su val-džia sutartimis, Amerikos indė-nai bandė užimti keletą vietų, kurias federalinė valdžia aplei-do kaip jai nebereikalingas. Vie-na tokia vieta, plačiai pagarsė-jusi, yra Alcatraz kalėjimo sa-la San Francisco įlankoje, kurią indėnai okupavę išlaikė eilę mė-nesių, kol buvo valdžios jėga iš-varyti.

Kita panaši vieta šiomis die-nomis pagarsėjo Chicagoje, tai federalinės valdžios patuštinta Nike raketų bazė Michigano pa-čezėje, prie Belmont Harbor, miesto šiaurinėje dalyje.

Birželio viduryje Chicago in-dėnų vadas Mike Chosa su 75 vyrų ir moterų grupe patylo-mis tą aptvertą tuščią barakų ir bun-kerių plotą okupavo ir išlaikė per 19 dienų, kol liepos 1 dieną miesto policija ir Parky Distrik-to valdininkai po trumpo susirė-mimo indėnus išvarė. Indėnai mėgino gintis, mėtydami akme-nis ir „molotovo kokteilus“, bet aštuonis suareštavus, pasida-vė ir pėsčiomis grįžo į miestą, gaudami leidimą per naktį pa-būti Pirmojoje presbiterijono bažnyčioje, 126 E. Chestnut st.

Kitą rytą bažnyčios adminis-tracija parūpino 2 autobusus ir liepė indėnams išsikraustyti į miesto jiems skirtą apartmen-tą, kuri indėnai atmetė kaip per-mažą savo skaičiui. Jie buvo nu-vežti į Chicago Amerikos Indė-nų Ekonominės Tarybos ofisą, 1341 W. Wilson ave., kur 40 žmonių susigrūdę dviejuose kam-bariuose iškentė per naktį. Kur kiti iš tos 75 žmonių grupės (be-jie, 8 areštuoti) nakvojo, nebe-paraišyta, nes indėnų vargai di-džiai spaudai neįdomūs.

Dvi moterys iš Operation Breadbasket atvežė jiems kiek maisto ir minkštų gerimų, bet pamačiusios tiek daug mažų vai-kyų grįžo pieno atvežti...

Mike Chosa pasakė, kad prieš 2 tūkstančius metų panašioje pa-dėtyje buvo Juozapas ir Marija.

Lenkų valdžia gąsdina žmones

VARŠUVA. — Lenkijos vy-riausybė, matyt, susirūpino pa-bėgimais į užsienius, nes spaudos agentūra plačiai paskleidė žinią apie 15 lenkų, kurie bandė Ju-goslavijoje, nuvykę ten atosto-gauti, pereiti sieną į Austriją ir į Italiją. Tie lenkai buvę sugau-ti, nuteisti jugoslavų teismo ir sugrąžinti į Lenkiją, kur jų lau-kia lenkų teismo baudsmės.

Užsienio korespondentai negir-dėjo apie tokį įvykį nei Jugos-lavijoje nei Italijoje, kur šiais metais sieną perėjo 63 politiniai pabėgėliai. Lenkijai neturint

Vakar prasidėjo pieno darbi-ninkų unijos atstovų derybos su pieno bendrovėmis, kurių dele-gacijai vadovauja U. S. Steel viceprezidentas Heath Larry. Pieno darbininkų unijai pri-klauso virš 400,000 darbininkų. Jų atlyginimų vidurkis yra aukš-tesnis už kitų pramonės šakų vi-durkį. Pernai jis buvo 4.22 dol. valandai, kada bendras pramonės vidurkis buvo 3.36 dol. valan-dai. Unija siekia 81% pakėlimo, panašiai, kaip išsikovojo alumi-nio imonių darbininkai.

Pieno pramonė Amerikoje, kaip nurodė ir prezidentas Nix-onas savo svečiams, yra sunku-muose. Japonija, Vakarų Vo-kietija daro didelę konkuren-ciją pasaulio rinkose, bendrovių pelnas sumažėjo, nukrito dar-bininkų produktyvumas ir su-mažėjo jų uždirbamų pinigų ver-tė. Pieno eksportai nuo 1965 metų padidėjo labai nežymiai, o pieno importavimas į Ameriką smarkiai pakilo. Tarp 1960 ir 1965 metų pieno darbininko pro-duktyvumas pakilo 4.2%, tačiau per praėjusius 5 metus jis pa-kilo tik 0.1%. Nors amerikie-čio darbininko produktyvumas per valandą dar pralenkia kitų šalių pieno pramonę, tačiau skirtumas mažėja.

Pernai pieno kainos Ameri-koje pakilo 6.4%, kada kitų ga-minių kainos pakilo tik 3.8%. Vakarų Vokietijoje pieno dar-bas išlaidos yra tik pusė Ameri-kos imonių išlaidų, o Japoni-jos darbo jėga kainuoja tik 23% to, ką išleidžia Amerikos imo-nės.

Pieno bendrovių pelnas per-na nukrito 42%, tokių mažų pelnų plienas nebuvo turėjęs per visą dešimtmetį.

Jei darbininkai išsikovsky di-delius algų pakėlimus, tas tu-rės įtakos į kitas pramonės ša-kas ir infliaciją toliau žygiuos. Dar blogiau, jei nesutarsius, dar-bininkai išeitų streikuoti. Tas Amerikos ekonomikai galėtų ge-rokai pakenkti.

DETROITAS. — Viena mais-to krautuvė leido pirmam savo klientui pasiimti veltui tiek pre-kii, kiek jis į vežimėlį prisikraus per 5 minutes. Klientas sus-kubo prisikrauti už 133.37 dol. Jis išėjęs iš krautuvės netru-kus vėl sugrįžo, nes buvo nepri-sidėjęs prekių, kurių jam tikrai reikėjo. Jis išleido dar 10 dol.

sienos su vakarų valstybėmis, vienintelis būdas pabėgti yra iš Jugoslavijos, todėl lenkai mie-lai važiuoja atostogų į Jugos-laviją, kuri savo sienų tiek ne-saugo, kaip kitos komunistų val-domos valstybės. Dar vienas len-kų kelias į laisvą pasaulį yra jūros keliu į švediją, tačiau ir tas pabėgimo būdas yra neleng-vas ir rizikingas.

DAN KURAIČIO ŽODIS

Šių metų gegužio 31 — Mūsų Pagarbos ir Kapų Puošimo Diena — Dan Kuraitis Lietuvių Tautinių Kapinių iškilmių metu tarė šiuos žodžius:

Kur lietuvis bebūtų,
kur nežilių jo galva,
Ten Lietuva. Tai Vilnius,
o Vilnius — Lietuva.
Ten skamba dainos,
ten liejasi Neris,
Ten Gedimino kalnas,
ten Lietuvos širdis.
Tai Tado Rastenio žodžiai.

Lietuva yra dainų kraštas. Lietuvis yra dainius. Jis dainuoja dalgį kaldamas, jis raliuoja galvijus gindamas. Jis dainuoja sieną piaudamas, jis dainuoja pabaigtuvėse. Jis dainuoja vakarukose, jis dainuoja ant šešupės kranto, jis gieda laidotuvėse...

Prieš keturis metus man būnant Romoje, teko būti Vatikano muziejuje. Mūsų grupei vadovavo lietuvis kunigas. Be kitų dalykų, aš jo paklausiau, ar kitos tautos turi giesmių knygą, kaip mūsų? Jis atsakė, kad gal ir neturi. Tada aš jo paklausiau, kodėl? Kunigas šitaip aiškino: Daina duoda lietuviui sielai maisto, todėl jo tikėjimas ir davė jam giesmių knygą, kad jis rytais giedotų rytmetines giesmes, kad vakarais giedotų vakarines; kad jis giedotų prie kryžiaus, kad jis giedotų gegužinės giesmes; kad jis tris naktis giedotų prie mirusio; kad giedotų, lydėdamas mirusį į kapus...

Aš atvykau į šią brangią šalį 1913 metais. Tada buvau 19 metų jaunuolis. Mane dėdė dažnai siųsdavo į lietuviškas karčiamas, kad parneščiau

vadinamą "pelę" alaus. To metu saliuose aš girdėdavau žmones lietuviškai dainuojančius. Ypatingai gražiai jie dainuodavo šeštadienį vakarais. Tais laikais visose Chicago lietuvių karčiamose skambėdavo lietuviškos dainos. Tada organizavosi Chicago lietuvių chorai. Choriškai mokėsi dainuoti be gaidų. Chorvedžiai mokė dainininkus, skambindami pianiną vienu pirštu...

Ne veltui Upton Sinclair, rašydamas "Raistą", pasirinko lietuvius. Jis žinojo, kad jie vėliausiai imigravo į Ameriką. Jis taip pat žinojo, kad lietuvių buvo mažiausioji grupė; kad skerdyklose jie atlikdavo geriau darbą, negu kiti; kad jie buvo labiausiai skriaudžiami. Sinclair puikiai aprašė Onos ir Jurgio vestuves, kad jiedu grįžo iš bažnyčios, mažoje svetainėje, atsiraitę rankoves, jie dainavo savo mylimą ir seną dainą:

Sudiev, kvietkeli tu
brangiausias,
Sudiev, ir laimė man biednam.
Matyt, paskyrė taip
Aukščiausias,
Jog vargt ant svieto teks
vienam...

Tai buvo 1906 metai. Tada šioje šalyje niekas apie lietuvių nieko nežinojo. Amerikiečiai pažino tik rusus, lenkus... Ir čia daina atgaivino lietuvių dvasią. Per dainą lietuvis ir anoje gėdynėje, kada Lietuva budo, kad jis vos ne nuskendo rusų ir lenkų jūroje daina labai daug padėjo. Sinclair, užgirdęs dainuojančius lietuvius, kelias lietuviškas dainas įdėjo į tą istorinį veikalą, dar ir šiandien visame

DAN KURAITIS

pasaulyje skaitomą.

Tame veikale rašytojas Sinclair labai vaizdžiai aprašė, kaip nelabieji agentai pardavė lietuviui naujai perdažytą seną namą, paimdami kelis kartus daugiau pinigų, negu jis buvo vertas. Vėliau kaip tie patys agentai tą namą iš lietuviui atėmė, kaip jį vėl perdažė ir vėl pardavė kitam lietuviui, nes tais laikais Chicago atvažiuosieji lietuvių mokėdavo pasirašyti tikrai kryžiu.

Jeigu šiandien Upton Sinclair pakeltų galvą, tai jis pamatytų, kaip tos mažos trijų milijonų tautos išeivija, kurios choristai anoj gėdynėj dainavo be gaidų, kurios choristai skambindavo vienu pirštu, šiandien yra vienintelė tauta išeivijoje, kuri turi savo operą, vienintelė kuri išeivijoje buvo surengusi kelias dainų ir tautinių šokių šventes. Jis pamatytų, kad toj operoj, kuri jau gyvuoja 15 metų, tos tautos solistai dainuoja garbiausių operų arijas; kad tie

patys lietuvių kiekvieną rytą skuba į duoną uždirbti darbą, o vakarus jie pasvėnia dainai, kad prisirengtų prie tų gražių operų. Jis suprastų, kaip tas kunigas sakė, kad daina duoda lietuviui sielai maisto...

Tos mažytės trijų milijonų tautos išeivija, be dainos pamėgimo, turi dar dvi idomias savybes. Ta maža lietuvių tauta yra vienintelė išeivijoje, kuri Chicagoje turi tris skirtingų minčių dienraščius ir vieną savaitraštį. Vienas dienraštis, kaip mes žinome, netarnauja lietuviams; jis tarnauja rusams, bet ir jo skaitytojai kiekvieną dieną eina į darbą, moka savo bilas, dažo savo namelius. Jie taip pat yra geri žmonės, tiksliai, nelaimi, anoje gėdynėje prislėjo prie nelaimingos tikybės... Kiti du dienraščiai ir savaitraštis, ilgus metus kovoje vieni prieš kitus, bet vėliau, kai mūsų tautą ištiko didelė nelaimė, suėjo į bendrą darbą ir dirba tautos išlaisvinimo baruose. Jie organizuoti beldžiasi į laisvojo pasaulio duris ir pasakoja, kad ten, kitoje Atlanto pusėje, žiaurus bolševikas drasko jų tėvynę. Laisvasis pasaulis jų balsą vis dažniau užgirsta. Jis darosi vis garsesnis, jis tiek toli nuėjo, kad kiekvieną metų Vasario 16-tos proga kongrese ne tik pasimeldžia, bet ir primena visam pasauliui, kad Lietuva neteko laisvės, kad lietuvių yra persekiojami...

Verta atkreipti dėmesį dar ir į tai, kad lietuvių turi dvi jas skirtingas kapines. Šimtmečio pradžioje, kad vyko didžioji imigracija ir Chicagoje buvo organizuojamos draugijos, chorai, steigiamos bendrovės ir statomos bažnyčios, bu-

vo nupirkta daug žemės kapinėms steigti. Vienas plotas buvo paskirtas kapinėms, o vienas tų kapinių kampas buvo nešventintas, net tas kampas buvo paskirtas tiems žmonėms, kurie laisvai, protavo, kurių pomirtinis gyvenimas nekankino, bet kurie nepanorė būti nešventintame kapinių kampe, arba kaip lietuvių sakydavo — už tvoros.

Tie laisvos minties žmonės žinojo, kad tais laikais, kai Dievulis šventino žemę, ji visai buvo pašventinta vienodai, nešventinto kampe jis nepalikdavo. Tikrai neprotingo žmogaus liežuvis paliko kampą "už tvoros"... Protingesnieji nupirko kitą žemės plotą ir įsteigė šias kapines. Jie pasiskelbė, kad šiose kapinėse nėra nešventintos vietos, kad nėra "kampe už tvoros", kad čia garbingai laidojami visi lietuvių.

Šiandien mes čia susirinkome į amerikiečių įvestą dieną mirusiems pagerbti ir kapams papuošti. Amerikiečiai visame pasaulyje pagerbia mirusius ir papuošia kapus savo karių, žuvusių už Amerikos ir kitų tautų laisvę įvairiose pasaulio vietose. Šiandien mes gerbiame ne tik už krašto laisvę žuvusius karius, bet ir šviejtėjus.

Man keliaujant po pasaulį, teko matyti daug Amerikos karių kapų. Mačiau Amerikos karių kapus Vietname, mačiau juos Pietų Korėjoje, mačiau Filipinuose, Prancūzijoje, Vokietijoje ir kitur. Didžiausias amerikiečių kapynas yra Prancūzijoje, prie Verduno, kur Pirmojo Pasaulinio karo metu kovojo amerikiečiai. Ten, pasižiūrėjus į akimi neaprepiamus mažus baltus kryžius, žmogų tikrai šaltis apipila. Kiek ši brangi šalis paaugojo savo vaikų, kad kraštas liktų nepavergtas, kad būtų apginta amerikiečių garbė, kad Amerika galėtų būti nepriklausoma ir savarankiška! Šis brangus kraštas antrą kartą turėjo kariauti už savo laisvę ir už kitų tautų laisvę. Amerika nukariavo, bet vėliau ir vėl at-

LIETUVIAI URUGVAJUJE

Radio valandėlį įsigijo Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugija. Transliuojama šeštadieniais, 19:30 val. C X 42, Vanguard bangomis.

Adolfas Kaušinis, savo žmonos Stasės gimtadienio proga paaugavo 1,500 urugvajiečių pežų

davė filipiniečiams Filipinų salas; ji atidavė Kubą, ji atidavė pietų Korėją, o šiandien, padėjusi vietnamiečiams apsiginti nuo komunistų, jau rengiasi atiduoti vietnamiečiams pietų Vietnamą.

Noriu baigti savo trumpą kalbą šia kilnia mintimi: Šios puikios kapinės buvo įsteigtos prieš 60 metų... Dar už kitų 60 metų, kada mes visi čia ramiai išsėsinės ir, brėkstant rytui, pulkai paukščių šiame gražiame ažuolyne čilbės ir ulbės, kaip jie šiandien čia čilba... Čia išsisi žmonės, kapinių steigėjai ir lietuvių tautos švietėjai, kurie nieko nenorėjo išnaudoti, nieko nenorėjo pavergti, niekam blogo nelinkėjo. Jie, patys visą gyvenimą sunkiai dirbdami, siekė šviesesnį rytojau, kurio šiandien / visas pasaulis siekia.

radio valandėlį, padengdamas visas vieno sekmedžio išlaidas. Atostogų namai statosi Urugvajaus lietuvių prie Montevido. Daugiausia tam tikslui aukoja Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos nariai. Norisi manyti, kad nuosavybės bus užrašyta lietuvių vardu.

Serga Urugvajų: Emilija Jarmalavičienė, Ona Juodžiūnienė, Vladas Bankauskas ir dar keli lietuviai.

Antanas ir Bronė čirpai paminėjo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį.

Jono Šapoko žmona Birutė pagimdė sveiką ir gražią dukrelę.

Edmundas Andriuskevičius, Liūda Miniauskienė, Elena Keiciorytė, Luisa Dutka-Giffoni, viešėjo pas gimines Argentinoje, o Petras Spityrys iš Argentinos aplankė savo gimines Urugvajų.

SHATTY KASDIE
NAUJIENAS
IR TETVY SKILTIS
Lietuviai taip pat perka ir perkauda ir proga sužino tikrai per
NAUJIENAS

ŽMONĖMS REIKALAUJANT, UNION FEDERAL PRATĖSĖ SAVO PORCELANO LĖKŠČIŲ PROGRAMĄ IKI RUGPIŪČIO 31 DIENOS

FREE FINE CHINA TO SAVERS

HIGHEST INTEREST PAID ON SAVINGS

6%

PER ANNUM
2 YR. \$5,000 MINIMUM
SAVINGS CERTIFICATES

5%

PER ANNUM
ON PASSBOOK SAVINGS

INTEREST PAID QUARTERLY

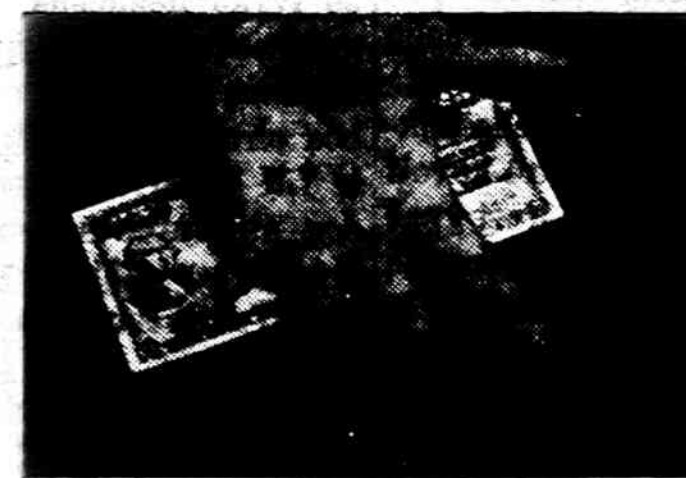
Duodame dovanų 4 gabalų stalo indų komplektą, International Silver Co. gamybos, atidariusiam naują \$100.00 taupymo sąskaitą. Po to, su kiekvienu \$25.00 ar didesniu indėliu Jūs galėsite nusipirkti tokį pat 4 gabalų komplektą tik už \$2.95 — mažą krautuvų kainos dalį. Turime ir daugiau komplekto priedų už nedidelę kainą. Tie puikūs indai yra tikras bet kurio šėlo papuošalas ir prideda malonumo kiekvienam valgiui. Mes kviečiame Jus pasinaudoti šiuo pasiūlymu ir dar šiandien atsiimti dovanas.

Tik vienas komplektas veltui duodamas sąskaitai šios programos metu.

U F UNION FEDERAL SAVINGS

3430 S. HALSTED ST. • CHICAGO 60608 • PHONE 523-2800

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish.

There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds. It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything.

Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck.

They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

LITERATŪRISKI "METMENYS" IR KULTŪRINGAS "Į LAISVĘ"

Kuo ne kartu, birželio pirmoje pusėje, skaitytojų pasiekė pirmasis šiais metais, 21-masis iš viso, Metmenų žurnalo numeris ir, rodos, antras šiais metais, pažymėtas numeriais 51 (88) ir 1971 gegužės data, Į Laisvę žurnalą. Metmenis gavau keliomis dienomis anksčiau, pirmiau perskaičiau, tai pirmiau pašnekėsiu.

Nors man iki šiol nebuvo nei vieno neįdomaus Metmenų numerio, geriau pasakius, Metmenimis pavadintos knygos, vis apie du šimtus puslapių storumo, vis pilnos intelektualų straipsnių, literatūros kritikos, tikrų dailininkų reprodukcijų, santaričių šviesiečių suvažiavimuose skaitytų referatų ir net savotiškos politikos priedų-priedėlių, bet paskutinioji knyga man iš visų labiausiai patiko. O labiausiai patiko todėl, kad šis 21-masis numeris yra bene pats literatūriškiausias už visus.

Pacioje pradžioje skaitome "Dvi dainėles", kurias Liūnė Sūtema mums Detrote prieš keletą mėnesių pati sudainavo. Sekiau tuomet jos kūrybą, visas turimas jos poezijos knygeles ant kelių pasiklojęs, bet šitų "Dainėlių" pas save dar neturėjau. Liūdnos, tai "Dainėlės", nostalgijos, liūniškai sutemtos, autentiškos, deklavimui neišmokstamos, daugelį kartų skaitant vis kitaip interpretuojamos.

Ai, ai — 58 (pakartojau žodžiais: penkiasdešimt aštuonių!) puslapius gavo Coppelius — Daktaras Kripštukas — Julius Kaupas. Po septynerių metų, po ilgos, klaidios tylos. Viskas šiuose puslapiuose literatūriška: Kostas Ostrauskas, tarp Hoffmanno ir Kaupo, Alfonsas Nyka-Niliūnas, su įvadu į šešius laiškus, šeši Kaupo laišukai, Henriko Nagio parašyti nerašyti dienoraščio puslapiai ir Juliaus Kaupo "Spindulys ant rašomojo stalo". Nebe liko nė trejų metų iki dešimtmečio. Ar bus pakartotas "Kripštukas" su tomis pačiomis iliustracijomis, bet netrupančiame popierėje? Ar bus į krūvą su rankomis rašyti Kaupo novelės ir noveletės? Ar bus vienoje knygoje pakloti Coppelius kritikos straipsniai ir tokie laišukai, kaip tik ką šeši perskaiyti? Vilkinės, jog Vytautas Kavolis pirmą žingsnį ta kryptimi jau žengė.

Riebiai raudonai pasibraukia A. Nykos-Niliūno žodžius apie J. Kaupo asmenį. Cituoja: "Niekada apie žmones. Žmonėms, išskyrus artimiausius draugus, jis visiškai nesidomėjo, ir pašešėjęs įsitrukdavo tik kalbant apie knygas. Ir tada jis galėdavo kalbėti valandas, kreipdamasis ne tiek į savo partnerį, kiek į save patį".

Cekoslovakijoje viena įmonė ėmė masiškai gaminti lenktynių automobilius, kurie čia matomi paskutinės inspekcijos metu.

Kaupo asmenį, man regis, niekas negalėjo pasakyti. Nes kiekvienas, kuris rašo ir spausdina, kaip tik labai domisi žmonėmis. Ir kiekvienas, kuris skaito knygas — skaito žmonių parašytas knygas, tad labai domisi žmonėmis. Kiekvienas, kuris, kaip vėliau iš Nagio pasakojimų patirsime, lipa per langą draugo lankyti, eina į kleboniją pietų atsiimti, skina nuo medžių vaisius, išdekoruoja gyvenamą butą ir visai kitaip žmogų erzina, juokina, šnekina — labai domisi žmonėmis. Mačiau Julij Kaupą Jono Meko filmų seanse, mačiau ne viename linksmame baliuje ir galiu liudyti, jog jis labai domėjosi žmonėmis. Pagaliau, kai medicinos daktaras neuina ir psichiatrijos sritį, tai reiškia, kad jis žmonėmis domisi labiau už visus kitus medicinos daktarus.

Mažiausiai literatūros Vinco Trumpos straipsnyje "J. Tumas-Vaižgantas — gyvenimo kritikas". Bet tai nereiškia, kad čia neįdomus skaitinys. V. Trumpa

Didesnės neteisybės apie J. dažniausiai viską mato kiek kitaip, ir dėl to vis kyla polemika. Po poros filosofikai humoristinių Antano Gustančio eilėraščių, vėlgį didelis gabalas Kazio Almeno beletristikos, pavadintas "Nes būna gražios jėvos dukros" ir, mažomis raidėmis, "Is 'Vieverių kronikų'". Daug dabar visur kalbama apie Kazį Almeną. Reikia sutikti su jėvikiškais iš šiaurės ir anapus, jog K. Almenas puikiai pina intriga, turi daug fantazijos ir t. t. Tik negaliu visiškai sutikti su tais, kurie įrodinėja, jog jis esąs gerai išstudijavęs istorinius šaltinius ir mokas juos tinkamai panaudoti (taip, maždaug, buvo kritiko ar kritiku rašyta, tik neturiu po ranka, tad negaliu pasakyti, kieno ir kur). Jei jis išstudijuoja istorines kronikas, jeigu savo beletristikoje ir atkuria net datomis paremtus įvykius, tai vis dėlto bent jau čia apkalbamoje ištraukoje, jis niekaip neatkuria anuometinio gyvo žmogaus. Labai intriguojančio, pikantiško istorijėlės, visi žmonės yra palmti iš kokio lėlių teatro. Tie visi plėšikai ne tik ne septynioliktą, ne aštuonioliktą, bet ir ne devynioliktą amžių. Ką jau čia: ir 1905 m. revoliucijos dalyviai būtų buvę gerokai drovesni, Narbutą ir Kmitą po miškos bevedžiojami, būtų daugiau skaitę su žodžiais, arba išvis beveik nekalbėję. Jų dialogai — dabartinių baltų ir juodų panterų dialogai, ar gal Berkley hipių dialogai. Pagaliau Narbuta-Barboros-Janio "meilės" trikampis yra toks kvailas, toks neįtikinantis, kad per eilę puslapių kilusi ir kilusi intriga, gale subliūška kaip muilo burbulas.

Nežinau, kokio žanro Petro Melniko "Svajotojas ir regėtojas", bet kūrėnėlis aiškiai priiskirtinas literatūrai. Dar šeši puslapiai R. Misiūno neliteratūros ("Marksizmas ir XX amžius" — antraštė kalba už save) ir žurnalas užbaigiamas ilgomis Tito Guopio bei Kęsto Reikalo literatūros kritikomis. Iš dailininkų pristatomi Romas Viesulas ir Irena Mitkutė. Tai maždaug viskas. Reikia manyti, jog Akiračiams absorbuvus kultūropolitinius raštus, Metmenys ir ateityje liks tokie literatūriški, kaip šis 21-masis numeris.

ma Vakarų sociologų", mėginanti įtikinti, jog komunizmas esanti tik iškaba, rusų kultūros jėgoms paslėpti, abi šias teorijas atmetęs, A. Maceina vėl ir vėl kartoja, jog mes bėgome ne nuo rusų, o nuo komunizmo. Autorius apgailestauja, jog po daugelio metų mūsų (išievių, politinių bėglių, emigrantų) atspėjimus ir budrumas mažta ir mes jau nebežinome nuo ko iš tikrųjų bėgome, jau, esą, esame palankūs tautiniam komunizmui, jeigu toks kada Lietuvoje būtų įgyvendintas, rusų atsikračius.

Griaudamas čia suminėtas visą eilę J. Maceina pasitelkęs teorijas, kur skelbė (rusų emigrantų, vakariečių filosofų bei sociologų). Bet įrodinėdamas, jog lietuviai nebežino, kur stovi, nepanaudojo dviejų asmenų po citatą: dr. Jono Griniaus, rašiusio Tėviškės Žiburiuose ir Naujienų redakcijos nario, rašiusio Naujienų vedamajame ir polemizavusio su dr. J. Griniu. Dr. J. G. čia atstovauja žinantiesiems, kodėl bėgome, o Naujienos — nežinantiesiems. Neprileidžiu, nenoriu tikėti, kad A. Maceina Naujienas čia būtų parinkęs iš blogos valios. Tikriausiai, tai tik atsitiktinumas. Kiekvienas pastovus Naujienų, Tėviškės Žiburių ir tuzino kitų svarbesnių mūsų laikraščių skaitytojas čia turės gražaus juoko, nes jeigu peržiūrėtum, sakysime, tik vienerių metų Naujienų numerius, tai juose rastume daugiau straipsnių ir vedamųjų, smerkiančių tarptautinį ir tautinį komunizmą, negu tiekoje kitos spaudos numeris. Be abejo, Naujienose rasime banditų teorijos šalininkų, rasime iškabos teorikų ir rasime skaidrių skaidriausių A. Maceinos teorijos rėmėjų. Pasikultiniję Naujienose gal rasime kaip tik daugiausia. Nepaisant Naujienų "blogąją pusę" pastatymo, A. Maceinos straipsnis yra labai įdomus ir vertas visų dėmesio.

Trys autoriai rašo apie 1941 m. sukilimą, 30-ties metų sukaitytą progą: Mykolas Naujokaitis — "Tauta myklosai sukilti", Kazys Škirpa — "1941 metų sukilimo vadovė Berlynė" ir pats redaktorius vedamajame — "Žvelgiant į 1941 metų sukilimą". Ypatingo dėmesio čia verta K. Škirpos baigiamoji sugestija, kad Lietuvos Sukiliminei Vyriausybei reikia išgauti

JAV pripažinimą. Panašiai K. S. sugestionuoja ir ilgame Sukilimo atsiminimų aprašyme Draugo dienraštyje, ten ypatinai nepalankiai pasisakydamas apie Vliką. Mandu, kad greitai sulauksime didelės audros spandoje ir Vliko vadovaujančių asmenų pasisakymų.

"Krupavičius — Bendruomenininkas" — Vytauto Vaitiekūno didesnis straipsnis, smarkiai paremtas datomis ir pavardėmis. Apie jį, deja, nieko negaliu pasakyti, išskyrus tai, kad pareiktame Į Laisvę numeryje V. Vaitiekūno straipsnis buvo daug įdomesnis.

Dr. R. S. Daugvydas ir Dr. M. T. Milgaudas labai aštriai, įtikinamai, įdomiai aprašo padėgų sukeltą gaisrą ("Gaisras Vilniaus universiteto bibliotekoje"). J. Ziograkalnis, padaręs faktų sątyrą, pavadinta "Vilniaus zekai". Nors Solženicyno "Pirmojo žiario" dar neskaiciau, bet iš J. Ziograkalnio sužinojau, jog zekai, tai "pirmajame rate", arba "pragaro prieangyje" dirbą intelektualai, kurie už geresnį kasinį palaižo darbdavio rankas. Vilniaus zekai tai esą tie mūsų mokslininkai, kurie paskelbė Neryje paskandinto kalbininko Jono Kazlausko lavono skridimo duomenis. Jų "garbei" ši puiki sątyra ir skirta. J. Kazlausko te-

ma yra ir antras rašinys, M. L. inicialais pasirašytas "Kalbos tyrinėjimas politruko ir mokslo lininke šakimis", kur politruko rolę duota Korsakui, o mokslo lininke — Kazlauskui. Beveik su viskuo tame rašiny galima sutikti, tik negalima sutikti su paskutiniiais žodžiais, dėl perdėlio perdėjimo. Rašoma: "Kalbininko Jono Kazlausko nužudymu lietuvių tautai ir baltų kalbotyrai padarytas milžiniškas nuostolis, kurį tik šimtmečiai išlygins". Būtų man visai tas sakinyks neužkliuvęs, jei vietoje "šimtmečiai" būtų parašyta "dešimtmečiai". Kas per daug, tai per daug.

Čia aptariamas Į Laisvę numeris yra vienas iš kultūringiausių. Ekscesų prieš paskirus asmenis jame kaip ir nebėra, jei neskaityti Altos pirminko pavardės suminėjimo neigiamą prasmę. O tame Fab. Žirgūlio straipsnyje ("Teisė vadovauti ir pareiga dirbti") tai ir buvo sukrauta visa LF bičiulių "politika". Autorius pasiėmė svarstyklės, ant vienos LK, ant užėjęjo Altą, ant kitos LB, ir užsverti pagal pereinio Vasario 16-sios minėjimo metu padarytus pareiškimus JAV senatoriams. Na, ir atspėkite, kieno nuopelnai nusverė, ką? Va, jau atspėjote, taigi.

AŠTUONIOS UŽ AŠTUONIS

Naujienos yra išleidytojas arba laiko savo knygyne brošiūras ir knygas įvairiais klausimais, reikalais ar naudingam pasiskaitymui. Čia yra išvardinti leidiniai, kainuoja po 1 dolerį:

Čikagietis, ISPUODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Knyga yra ypatingai naudinga tiems, kurie baigia pamiršti komunistines klaidas ir melus. 95 ps.

L. Dambriūnas, LIETUVIŠKAS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE. Būtinai kiekvienai jaunai šeimai, neatsikiriama krašto dalis jaunavedžiams. Tik 35 ps., bet juose daug pasakyt.

Dr. A. J. Gussen, ATOSTOGOS VAKARINĖSE VALSTIJOSE. Įdomūs turistų aprašymai su iliustracijomis, 76 ps.

Edmundas Jasūnas, CIVILINĖ AVIACIJA JAV. Naudingos ir įdomios žinios apie tą šiu dienų būtiną. 32 ps.

Ksaveras Kaunas, ELEGIŠKI STEPONO KOLUPAILOS NIEKINTOJAI. Pamerika, 52 ps.

Dr. agr. A. Šeštoka, SODŲ PIEVĖLĖS. Pritaikyta miestų gyvenimo. 40 ps.

J. Vaičiūnienė, NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MOKYTOJO DARBO APLINKYBĖS. Naudingos pasiskaitymui visiems. 69 ps.

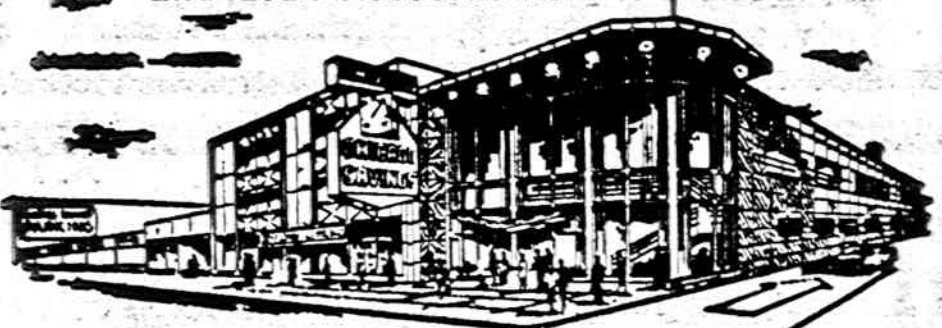
Vincas Žemaitis, SĄDINGOS PRAEITIS. Trumpa archeologinė ir politinė istorinė suvalkijos apybraiža. 140 ps.

Šios knygos yra gera šeimos knygynė pradžia. Jos ir kitus leidinius galima gauti Naujienose, atsilankius asmeniškai arba prisuntus piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM

OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM

ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM

ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM

ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM

ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Į Laisvę gegužės numerio pačiū svarbiausiu straipsniu laikau Antano Maceinos "Nuo ko mes bėgome?" Straipsnio pavadinimas grįžta ir grįžta klausimu: ar bėgime nuo rusų, ar nuo komunistų? Autorius skaitytojui pateikia dvi teorijas. Pirmoji — banditų gaujos teorija, tai yra teorija, jog komunizmas rusų tautos neatstovaujama, su rusų tauta netapatintinas, nes esanti tik klika, tik banditų gauja, kuri, tautą auterorizavusi, ją pavergusi, jos priedangoje vykdanči visus piktadarības namie ir svetur. Tokia teorija skleidžia daugumoje rusų emigrantai. Antroji, iškabos teorija, "skleidžia-

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Nešaunite, padėtos prieš 10 mėnesių dieną. Nešaunite nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Aprausta iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy. 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
viename mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

DAR APIE ŽURNALISTŲ ĮSTATUS

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos taty projektas, kurį nariai, bal-Centro Valdyba, atlikusi daug suodami už naujus vadovybės or-darbu, parodiusi daug ambicin-gų pastangų, pasitraukia. Vie-nas jos paliekamų darbų yra ja-

tas metas visai bereikalingai trinamos ne vietoj ir ne laiku.

Nuovoką ir taktą turįs šventės komiteto pirminin-kas, gerokai prisidėjęs prie šventės suorganizavimo, kalbėjo apie Amerikos ir Kanados Lietuvių Dainų Šven-tę, tuo tarpu JAV bendruomenės pirmininkas, prie šven-tės mažiausiai prisidėjęs, jau kalbėjo apie "mūsų", JAV Lietuvių Bendruomenės šventę. Teisybė, jis kalbėjo apie "šokių" šventę, kada keli tūkstančiai Amerikos lie-tuvių buvo susirinkę į dainų šventę. Pakartotinas "šokių šventės" paminėjimas labai jau girdžiančiai skambėjo dainų šventėje. Senam žmogui panašus lapsus linguae dar būtų suprantamas, bet pačiame stiprume esančiam vyruui šitaip viešoje vietoje nesuderinti minties ir liežu-vio labai jau girdžiančiai nuskambėjo.

Girgždėjo ir pasigyrimas, kad "mes, JAV bendruo-menė" suruošėme šią šventę. Oficialiai šią dainų šventę ruošė bendruomenė, bet tikrumoje kaip šią, taip ir anks-čiau ruoštas šventes ruošė visi Amerikos lietuviai, visos didesnės Amerikos lietuvių organizacijos. Visos patrio-tinės Amerikos lietuvių organizacijos ir įstaigos šią dai-nų šventę rėmė, savo narius ragino eiti į šventę, prie jos prisidėti. Viena organizacija, kad ir stipriausia, tokios šventės nepajėgų suruošti, jeigu didelė Amerikos lietu-vių dauguma tokiai šventei nepritarė. O ką jau bekal-bėti apie dabartinę bendruomenę, užtemptą ant vienos po-litinės grupelės kurlapio.

Prieš 20 metų, kai buvo organizuojama pirmoji dai-nų šventė, JAV LB nežinojo iš kurio galo pradėti. Pir-mąją Dainų šventę organizavo Amerikoje buvusieji ir naujai atvažiavusieji lietuviai. Tada rasta bendra kalba, buvo pasiskirstyta svarbiausiais darbais ir buvo stengia-masi viską suderinti. Dainų šventė palikta bendruome-nei, nes tai buvo kultūrinis darbas. Altui buvo paliktas politinis darbas, nes Altas turėjo daugiau patyrimo. Dai-nų komitetas sudarė mišrūs senų ir naujų tremtinių žmo-nės. Altas ir šiandien pritaria kultūriniam bendruome-nės darbui, jis remia dainos ir šokių šventes, tuo tarpu keli bendruomenės fiureriukai bando susirinkusią minią įtikinti, kad tikai jie "suruošė šią šventę", tik jiems pri-klauso visas kreditas. Šitokios minties skleidimas labai girdžiančiai nužėdė. Tą užsėjė padidino girgždantis amfi-teatro mikrofonas.

Šiuos ir kitus dainų šventės girgždėjimus reikia ša-linti iš pačios šventės ir iš gyvenimo. Jeigu keli bendruo-menės politikieriai ir toliau trins neprigijusias šakas; jeigu jie nedirbs kultūrinio darbo, bet versis į politiką, jeigu jie visų lietuvių bendrą darbą bandys kredituoti mažai grupei, tai tas girgždėjimas taps dar garsesnis. Jis gali tapti sustiprėti, kad lietuviškos dainos garsų iš viso nebūs girdėti. Bendruomenės vadovybė, nustojus trynusi neprigijusias šakas, sumažins ir girgždėjimą. Sekančioje šventėje girgždėjimo neturėtų būti.

punktas, šį elučių autorius ir-gi prisivertė atidžiai perskaityti gražiai išleistus įstatus ir pa-stebėjo kai kurių logiškų netiks-lumų.

Istatuose, antrajame skyriu-je, kur kalbama apie narius, penktas ir šeštasis paragrafai tu-rėtų būti pataisyti. Štai kodėl. Penktame paragrafe sakoma, kad "Centro Valdybai nesutikus priimti pareiškėją nariu, nepri-imtasis gali CV nutarimą skus-ti L2S Garbės Teismui". Para-grafas trumpas, aiškus ir su-prantamas. Kiek neaiškumų at-siranda sekančiame paragrafe, kuris aptaria narių skundus Gar-bės Teismui. Čia Centro Val-dybai suteikiamos teisės, kurios nesiderina su anksčiau aptarti-mis nario teisėmis. Būtent "Na-rio nusikaltimą Garbės Teismas sprendžia tik tuo atveju, kai CV paduotą skundą palaiko ir kal-tinimą remia".

Mano supratimu, šis sakiny-s įstatuose sukelia tik neaiškumų. Kas įvyksta tada, kai CV skun-do nepalaiko ir kaltinimo nere-mia? Teismas tuo atveju nega-li skundo svarstyti ir spręsti. Kas atsitinka, jei skundas teis-mui yra nario prieš Centro Val-dybą? Jei CV tokio skundo ne-remia, nepalaiko, tai teismas jo ir negauna, negali svarstyti. Čia jau varžomos nario teisės ir su-teikiama CV galia, didesnė už teismo galia.

Reikalavimas, kad visus skun-dus Garbės Teismui "patvirtin-tų" Centro Valdybą automatiš-kai išima ją iš teismo jurisdikci-jos, nes kokia normali CV praleis skundus prieš save pačią.

Kaip matome, tas sakiny-s apie Centro Valdybos skundų palaikymą ir kaltinimų rėmimą nie-kais paverčia ir aukštyvesnį pa-ragrafą, kur kalbama apie ne-priimto nario teisę skusti teis-mui jo nepriėmusią Centro Val-dybą. Kokia prasme ją skusti, jei skundai teismui eina per "pri-tarimo ir parėmimo" instanci-ją?

Toliau vėl sakoma, kad "Kiek-vienas narys gali pasiūlyti CV išskirti tokį kaltinimą prieš jo nurodytą narį (dėl sąjungos oru-mui ir garbei kenkiančių poelgių — A. P.). Jeigu kiekvienas skundas turi gauti CV parėmi-mą ir palaikymą, tai žodis "ga-li" jau geriau tiktų pakeisti "tu-ri", nes visi skundai Garbės Tei-smui jau eina per CV aprobavi-mą, nes teismas jau "sprendžia tik tuo atveju", jei CV skundą

įstatuose palikus "palaikymo ir rėmimo" sakinį, mažai bėrei-ti ir tolimesni paragrafai, nu-rodą, kad "Garbės Teismo spren-dimai neskundžiamas" ir "GT sprendimai galutiniai". Centro Valdyba, nepalaikydama kurio nors skundo ir neremdama ku-rio nors kaltinimo juk kartu pa-reiškia ir savo sprendimą: "Tas skundas atmestinas, jis į teis-mą neis". Iš kitos pusės, Cent-ro Valdyba skundą palaikydama ir kaltinimą paremdama, per-duoda jį Garbės Teismui, lyg sa-kydama: "Skundas — rimtas, kaltinimas — pagrįstas, teiski-te, kolegos teisėjai ir pripažin-kite kaltu". Tuo pačiu Centro Valdyba, tartum, atlieka žemes-niosios instancijos teismo parei-gas. Ji siunčia Garbės Teismui tik tas bylas, kurias nori siųsti.

Kyla įtarimas, kad buvusioji CV tos praktikos ėmė laikytis dar įstatų nepriėmus ir jau ėmė skundus ir kaltinimus siųsti per savo rėtį. Teismui paduotas vie-no nario skundas prieš CV pir-mininką, kol kas dar nebuvo svarstomas, nes, speliuojame, CV to skundo nutarė nepalaikyti.

Mano manymu, kad šis įstatų pro-jekto reikėtų išmesti visą II-jo skyriaus, 6-tąjį paragrafą, an-trąją jo dalį nukeliant į VI-tą sky-rių, kur kalbama apie Garbės Teismą.

CV aprobavimas skundams ir kaltinimams nereikalingas ir dėl to, kad sąjungoje visi nariai, esu-lininkai, mityti, yra suaugę, su-brendę, išprusę, inteligentiški. Kitaip gi jie nebūtų žurnalistų sąjungos nariais. Skundus per-žiūrinių auklių nariams nere-ičia. Jie patys turėtų būti pa-jėgūs spręsti, kada kreiptis į Garbės Teismą, kada — ne.

Pagaliau ir pačiam teismui reikėtų palikti teisę, kada no-ri, pačiam kelti bylas, ypač kai įstatuose numatomos bylos ir dėl spaudos etikos dėsnių ap-kenkimo. Gali pasitaikyti atve-jų, kada paties teismo iniciaty-va atsirastų byla. Ar ir tada teis-mas turi kreiptis į CV ir prašy-ti jos pritarimo?

Sąjungai būtų buvę naudingiau, jei įstatų projektą būtų paruošę ne CV žmonės, bet kom-sija sudaryta, kad ir iš pašaliniių. CV, ruošdama tuos įs-tatus, šiek tiek sutiprino savo pačių prerogatyvas, tuo metu nepagalvodama, kad iš CV teis-viena dieną pereiti į Garbės Tei-smą, kurio teisės bus apkarpytos buvusios valdybos įstatų. Jei jie bus priimti, būsimoji CV galės

Kunigų kankinimas Jėzuitų respublikoje

Katalikų žinių agentūra NC paskelbė iš Asuncion, vysk. An-des Rubio pranešimą, kaip Para-gvajaus policija tardė vieną ku-nigą, pavartojo "psichologinį smūgį" ir grasinimą nuskandin-ti.

Tėvas Ueberfil Monzon buvęs vertėjas klausytis kitų kanki-namų kalinių dejavimų ir riks-mų. Tardytojai jam aiškino, kad kankinami yra jo draugai. Savaitę vėliau kunigui Mon-zon užrišo akis ir jį nugalbėjo prie upės, kur jam buvo pša-kyta, kad bus prigrįdytas, jei trijų valandų bėgyje neprisi-pa-žins kaltu.

Paragvajaus vyskupų konfe-rencijos informacijos biuleteny-jė rašoma, kaip kun. Monzon bu-vo kankinamas kalėjime, kelis sykius net bandant jį prigrįdyti vonioje, kur vanduo buvo sumai-šytas su žmonių šlapumu... Kan-kinamasis labai pavojingai su-sirgęs, keletą savaičių negalėjęs nieko valgyti. Klinikroje pagy-dytas jis vėl buvo grąžintas į ka-lėjimą.

Kankintojai jį nugramzdina-vo toje nešvartų priplūdytoje vonioje ir ištraukę reikalaudo-vo patvirtinti, kad vyskupas Ra-mon Bogarin ir tėvas Gilberto Gimines dalyvavo priešvalsty-binėje veikloje. Patyrę apie kun. Monzono suėmimą vyskupas Ru-bio ir jo sekretorius iš Monte-vidėjo, Urugvajaus, buvo atvykę į Asuncioną, bet dar aerodrome būrys valdžios šalininkų juos apmėtė sugedusiais kiaušiniiais ir pomidorais, o vyskupą Rubio tiek sužeidė, kad buvo reikalinga me-dicinos pagalba.

Kun. Monzon paleistas be-landžio mėnesį, bet tebesigydas Montevideo mieste.

Paragvajus nuo 1609 metų per 150 metų buvo valdomas Jė-zuitų, kurie ten buvo įvedę pa-triarchalę — teokratinę val-džios formą ir savo rūšies ko-munistinę ūkio sistemą. Nors jėzuitai 1757 metais buvo išva-ryti, tačiau kraštas iki šių die-nų demokratinės santvarkos ne-beįstengė įsteigti.

džiaugtis tokiais kietais, CV ga-lia išplėtusiais įstatais.

A. Pužauskas

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BŪTULIS

M. GELŽINIS

Ar gali prof. Dr. Ivinskis parašyti bešališką Mažosios Lietuvos istoriją?

12

Lietuvis — žemaitis, Dr. Salys, 1930 m. Leipzige apgynė disertaciją "Die žemaitische Mundarten I", kurioje jis aiškina, kad šiaurės vakarų žemaitija 13-me am-žiuje buvusi kūršių gyvenama. Vokiečių mokslininkai Mortensenai gerokai panau-dojo p. Salio disertaciją savo tikslams. Veikalo "Die Wildnis im östlichen Preu-sen, ihr Zustand um 1400 und ihre frühere Besiedlungen" (Dykra Prūsijos rytinėje dalyje, jos padėtis apie 1400 m. ir jos anks tyvenis apgyvendinimas) 254 puslapiu-se randame 1109 numeruotas paraštes (fo otnotes). Jose 68 kartus minima arba ci-tuojama Dr. Salio disertacija. Kartais Mor-tensenai su Dr. Saliu nesutinka, bet daž-niau jie Salio mintimis sutvirtina savo "Atėjimų" teoriją, kaip pvz. tokiu 399-os paraštes teigimu: "Salys hält die Feststel-lung der preussischen Nationalität der Schalauer für endgültig" (Salio manymu, skalviai buvo gautinai prūsikos tautybės).

Kuomet vokiečiai universitetai skati-no lietuviškus daktarantus moksliskos "teisybės" vardu padaryti Lietuvai nenau-dingų pareiškimų, jie saviškiams nusta-tė labai aiškias publikacinio leistinumio ri-bas.

1923 m. Karaliaučiuje įsteigtoji "Histo-rische Kommission für ost- und west-preussische Landesforschung" (Istorinė komisija Rytų ir Vakarų Prūsų tyrinėjimams) nustatė termeti tokius praeities tyrinėtojus, kurie griežtai moksliskais

darbais paliudys "vokiečių tautos teises į kraštus aplink Vyslą, Preglių ir Nemuną". (Es galt das Anrecht des deutschen Volkes auf den Besitz der Landschaften an Weichsel, Pregel und Memel zu begrün-den.) Skaityk *Zeitschr. f. Ostforschung*, 1 *Jahrg.*, 1952, *Heft 4* seite 525 — 529.

Šios organizacijos veiklos pasekmėje 1925 m. turėjo užsidaryti didelė, nariais bei rinkiniais turtinga Lietuvių Literatūros Draugija veikusi Tilžėje 46 metus nuo 1879 iki 1925 m., nes Lietuvių Literatūros Draugija nepadėjo įrodyti vokiečių "teisių" į kraštus aplink Vyslą, Preglių ir Nemuną.

Po antrojo pasaulinio karo, organizaci-niai persitvarkę "Ostforseriai" dar aiškiau nusakė savo publikacinio leistinumio ri-bas. Taip galime skaityti:

"Wir haben oft genug und vorbehaltlos betont, dass unsere wissenschaftliche Auf-gabe kein Selbstzweck ist, Vielmehr ist uns die Pflichterfüllung gegenüber dem Vaterlande zugleich Dienst an der Befriedung Europas..."

Wir sind fest überzeugt, dass jenen Zielen nur durch wissenschaftliche Exakt-heit gedient werden kann..."

...Trotzdem bleiben Verabteilungen vor der Öffentlichkeit und ihr Sinngehalt ein wesentlicher Umstand, aus dem gerade jenseits der Grenzen auf die politischen Ziele eines Staates und ihre Ernsthaftig-keit geschlossen wird. Hieraus ergibt sich die schwere Verantwortung, die auf jeder Aeusserung vornehmlich bei solchen Schicksalsfragen der Nation lastet, wie es die Zukunft des östlichen Deutschland ist".

(Mes esame dažnai ir bešalyginiai pa-kartoje, kad moksliskasis uždavinys nėra sau tėvynės pareigų pildymas, kuris kar-tu yra Europos taikos tarnyba...)

"Mes esame įsitikinę, kad anieks tiks-lams tegalime moksliskų tikslumu patar-nauti... Tačiau visi pareiškimai ir jų tu-rinys yra esminė aplinkybė, iš kurios už-sienis sprendžia apie tautos (valstybės) politinius tikslus ir jų rimtį. Iš to kyla la-bai sunki atsakomybė, kuri sveria kiek-vieną pareiškimą, ypač tuos kurie liečia Rytų Vokietijos ateitį." *Žiūrėk Jahrbuch d. Albertus Univers., Bd. X, 1960, p. 246.*

Kaip vokiškas mokslininkas privalo laikytis bendros disciplinos, nustatė "Go-ettingeno Darbo Talkos" prezidentas, Prof. Dr. jur. Kraus tokiomis žodžiais:

"Wer Zweifel in der Frage der deut-schen Rechtsansprüche und deren mög-licher friedlicher Durchsetzung hegt, sol-le sie bei sich behalten. Das ist ein legiti-mes Gebot der Gemeinschaftsdisciplin... Aeusserungen gehen über die Grenzen, werden dort gehört, registriert... und wer den zum Ausdruck einer öffentlichen Mei-nungen generalisiert mit der Folge der Verschlechterung unserer Position".

(Kas abejoja vokiškais teisės reikalavi-mais ir jų taikingsais atsiekimais, turėtų tokias abejones sau pasilaikyti. Tai yra bendruomeninės drausmės teisinis įparei-gojimas... Pareiškimai išsina per sienas, jų ten klausosi ir juos ten registruoja... jie apibendrinami ir jiems duodama vie-sosios nuomonės reikšmė. Tai tik apsun-kina mūsų padėtį) Skaityk *Jahrbuch d. Albertus Universitat, 1958, Bd. VIII, p. 407.*

Čia tikrai linkėtina, kad lietuviškijs mortenseninkai pasimokyti iš savo vokiš-kujų kolegų!

Viduramžyje, kai reikėjo tautai vado-vauti kovose su augančiu Maskvos pavo-jumi, lietuviškoji bajorija, susigundžiusi lenkiškos heraldikos blizgesiu, pasidavė lenkiškam Iepumui ir anarchijai. Šian-

dien, kuomet eina lietuvių tautos lemia-mos kovos su tuo pačiu priešu, keli mūsų intelektualinės bajorijos atstovai, atrodo, dar nėra visai pasitraukę iš Brackmanno "tiesa dėl tiesos" klystžvakiškų spindulių.

18. PRAŠYMAS

Profesorius Ivinskio Lietuvos Istorija žada būti trijų tomų. Tai jau gražios apim-ties veikalas, kuriamas, be abejo, ir Maža-jai Lietuvai bus paskirta šauni puslapių eilė. Mes tikime, kad jos istorija bus taip atausa, kad ji visiems patriotiškai nusiteisusiems lietuviams nebus vien malonus pasiskaitymas, bet kad joje rasime prie-ties didingumą ir bolševikų priešpaudos prislėgtam skaitytojui padės dvasiniai at-sitiesti ir pakurstys artėjančios laisvės ir nepriklausomybės vilties liepsnas. Tai, be abejo, yra sunkus uždavinys. Bet mes vi-si žinome, kad dr. Ivinskis tai gali labai gerai atlikti.

Kad dar daugiau sujudomųjų ne tik pa-lankių visuomenę, bet ir abejingus maž-lietuvius, prašome gerb. profesorių pasek-ti dr. Anyšą, kuris, prieš išleidžiant "Sen-prūsų Laisvės Kovas", pateikė eilę jos puslapių per laikraščius mūsų spaudos skaitytojams. Visi turėjo pakankamai pro-gos su jo veikalo dvasia iš anksto susipa-zinti ir niekam nereikėjo katės maiše pirk-ti.

Ar nebūtų ir dabar naudinga, jei gerb. profesorius, pačiam veikalui dar neišėjus, paskelbtų mūsų spaudoje anas Maž. Lie-tuvos fazes, kurios iki šiol dar nėra sutar-tos? Turiu omenyje Maž. Lietuvos apgy-vendinimo klausimą.

Gal tada pasirodys, kad visi būkštavi-mai nebuvo reikalingi ir p. Ivinskio Maž. Lietuvos istorijos dalis bus visų tremties

lietuvių vieningai palaiminta. O jei ne, tai bus įdomu išgirsti siūlomus įnašus, ku-riuos autorius galės panaudoti arba atmes-ti. Tokiu būdu galima pašalinti visokius įtarimus ir užkirsti kelią visokioms ateities nepagrįstoms diskusijoms.

19. 20DIS LIETUVIŲ FONDUI

Prof. Ivinskio būsimoji Lietuvos Istori-ja mas įdomiausia ne vien savo turiniu, bet ir tuo, kad į ją pirmą kartą oficialiai ža-dama investuoti stambesnę iš visuomenės surinktų pinigų sumą. Spaudoje, reikia manyti, buvo pamatuotų žinių, kad Lie-tuvių Fondo pareigūnai esą pasišovę mi-nėtos istorijos leidimą remti 5000 dolerių suma. Tai yra labai išimtingas Fondo val-dytojų nutarimas. Pinigų investavimas į laisvės kovoms naudingą įrankį, į Lietu-vos Istoriją, yra ne tik išimtingas, bet ir naudingas žingsnis. Atminkim, kad kny-ga, kartą išleista, gali stovėti bent 200 me-tų pasaulio didžioje bibliotekoje ir ten liu-dyti per kelias žmonių kartas apie Lietu-vos nepriklausomybės teiseitumą.

Tik reikia manyti, kad Fondo pareigū-nai, prieš rikiuodami tokią stambią pini-gų sumą, turėjo progos iš pačios istorijos manuskripto įsitikinti, kad jų remiama istorija

- 1) bus naudingas ginklas Lietuvos nepriklausomybės kovoje,
- 2) bus priimtina visoms lietuvių trem-ties politinėms grupėms ir
- 3) kad Maž. Lietuvos istorija yra moks-liskai pagrįsta ir mūsų valstybinei koncep-cijai naudinga būdu pateikta.

Už tokį didingą ir naudingą žygį Lietu-vių Fondo pareigūnai susilauks padėkos ir pagarbos.

Pabaiga

DR. ANNA BALIUNAS
AKIV, AUSŲ, NOSIŠIŲ
IR GERKLIO LIGŲ
PRITAICO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma liguos pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012
Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais, ofiso uždaryta.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
IR
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 Summit St.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlöck 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir šeštadieniais, tikrai susitarus.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadieniais.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį ir penktadienį, nuo
2 iki 8 val. p. p.; antradienį ir ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 val. ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį,
nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 6-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiad.
ir penktadienį, nuo 8-8 val. vak. Šeštadienį
nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlöck 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 6-6195
Pirma liguos pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonai HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonai GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bar-
džai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, Šeštadieniais 9-11
2850 WEST 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

Jamžinkim Kudirką
SLA 72 kuopa tam tikslui
skiria \$100

HAMILTON, Ont. — Praeitų
metų lapkričio 23 d. okupuotos
Lietuvos lietuvių jūrininkas Si-
mas Kudirkas, ištrūkęs iš okupan-
tų vergijos, Amerikos pakraščiu
sargybos laive "Vigilant" mal-
davo laisvės, bet jos negavo, kad
nepakenktų plekšnių bičiuliui. At-
vykę į JAV-bių laivą sovietų ru-
sų budeliai Kudirką sumušė iki
sąmonės netekimo, nuvilko at-
gal į savo laivą ir po eilės mėne-
sių tardymų bei kankinimų nu-
teisė dešimčiai metų kalėti so-
vietų vergų stovykloje.

Neleiskime sužvėrėjusiems ru-
sų komunistams suniekinėti žmo-
gų, kurs veržėsi į laisvę, neduo-
kime žudyti žmogaus teisių. Kel-
kime aikštėn sovietų Lietuvoje
vykdomą genocidą!

★
SLA 72 kuopos valdyba nuta-
rė jamžinti Simą Kudirką ir jo
vardu įnešti į Kanados Lietu-
vių Fondą \$100. Tam tikslui su-
kelti lėšų šio liepos mėn. 25 d.
kuopa ruošia gegužinę.

SLA tradicinė gegužinė bus
Antano Padolskio sodyboje, 158
Willow gatvėje, prie Paris, Ont-
ario. Gegužinės programą, iš-
pildys Hamiltono Rožytės Vass
vadovaujamos "Lithuanettes".
Bus lietuviškų valgių ir mink-
tų gerimų ir bufetas.

Kelias į gegužinę: iš Mamilto-
no važiuojantiems 2-ju keliu —
sukti tiesiai iki kol kelias su-
tampa su 5-ju keliu. Kirsikite
5-ji kelią tiesiai ir pavažiavę
pusantros mylios pasukite į kai-
rę. Už pusės mylios prie kelio
plevėsuos Lietuvos trispalvė A.
Padolskio sodyboje.

Važiuojantiems 5-ju keliu, 2-jo
ir 5-jo kelių sankryžoje yra švie-
sos. Važiuojantiems rytų krypti-
mi privažiavus prie šviesų suk-
ti į kairę, o važiuojantiems vak-
arų kryptimi sukti į dešinę pu-
sę.

Jei oras būtų nepalankus, ge-
gužinė vistikė įvyks: A. Padol-
skis svečiams užleis savo patal-
pas.

SLA 72 kuopa jau daugel me-
tų kaip ruošia gegužinę A. Pa-
dolskio sodyboje. Vieta yra la-
bai graži ir patogi privažiavi-
mui. Taip pat ir laikas patogus,
nes tuo metu daugelis atostogau-
ja, lankosi vieni pas kitus ir iš
tolimiausių vietovių atvyksta į
SLA gegužinę, kurioje susiran-
da buvusių pažįstamų draugų.
Ir praeitais metais į gegužinę
atvyko svečių iš Vankuverio,
Montrealio, Toronto, Londono ir
JAV — New Yorko ir tolimo-
sios Kalifornijos.

Kadangi vieta yra paruošta
ir tinka vasarajimui, su mau-
dymosi baseinu, virimo kros-
nimis, kur atvykę svečiai galės
naudotis nemokamai, tad kvie-

čiame atvykti kuo anksčiau, nes
tą dieną lietuviams yra užleista
sodyba nuo ankstybo ryto iki ki-
tos dienos ryto.

Sodybos savininkas A. Padol-
skis yra savanoris kūrėjas, nuo-
širdžiai remia SLA veiklą, o ypa-
tingai šios SLA gegužinės ren-
gimą, kur iš gauto pelno bus
įnešta į Kanados Lietuvių Fon-
dą 100 dolerių, jamžinimui Si-
mo Kudirkos vardo. SLA kuopa
kviečia atsilankyti š. m. liepos
25 d. į gegužinę ir savo atsilan-
kimu prisidėti prie Simo Kudir-
kos pagerbimo ir jamžinimo.

SLA 72 Kuopos Valdyba

Našlių klubo veikla
Chicago Našlių — Našliu-
kių klubo susirinkimas įvyks ši
penktadienį, liepos 9 d. Holly-
wood salėje, 2417 W. 43rd St.
8 val. vakare. Turime gerai
pasiruošti savo linksmybių
piknikui, kuris įvyks po susi-
rinkimo, sekmadienį, liepos
11 d. Onos Bruzgulienės sody-
boje 8274 So. Kean Ave. Bus
visokiųjų vaišių bei brangių
dovanėlių. Pikniko komisija
susideda iš Onutės Sandarga,
Agnės Deikus, Kasparo Kriš-

**Susirinkimų ir parengimų
PRANEŠIMAI**

★
— Chicago Lietuvių Našlių ir Naš-
liukų klubas rengia gegužinę — pik-
niką liepos 11 d. Onos Bruzgulienės
sode, 8274 So. Kean Ave. Bus gar-
džių užkandžių, veiks baras su geri-
mais atsigalvintumi, tai pat dovanė-
lių. Šokiama groso Antano Valiūno
orkestras. Komisija į valdybą pra-
šo visus narius res ir visą linksną
publiką dalyvauti.
M. Urbelis, rašt.

— Chicago Lietuvių Našlių ir Naš-
liukų klubo susirinkimas įvyks liepos
9 d. penktadienį, 8 val. vak. Holly-
wood salėje, 2417 W. 43rd St. Valdy-
ba maloniai kviečia visus narius ir na-
res gausiai atsilankyti, nes yra daug
svarbių reikalų aptarti. Po susirink-
imo vaiks į George Jonko or-
kestras.
M. Urbelis, rašt.

ANTANAS ABROMAITIS
Gyv. 10747 So. Edbrooke Ave.
Mirė 1971 m. liepos 6 diena,
9:50 val. vakaro, sulaukęs 81
metų amžiaus. Gimęs Lietu-
voje.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuliūdę: sėmininkas
Robert Petruskas ir daug drau-
gų bei pažįstamų.
Ketvirtadienį, 7 val. vak. kū-
nas bus pašarvotas Leonard kop-
lyčioje, 10821 So. Michigan
Avenue.
Penktadienį, liepos 9 dieną
8:30 val. ryto bus lydimas iš
koplyčios į Visų Šventųjų pa-
rapijos bažnyčią, o po gedulingų
pamaldų bus laidojamas Lietu-
vių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Antano Abromaitio
giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pas-
kutinį patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Draugai ir pažįstami.
Laidotuvių Direktorai Leo-
naldas Bukauskas ir Sūnus.
Tel. CO 4-2228.

ANNA DAVIDAITIS
Gyv. 931 W. 6 Ave.,
Michigan City, Ind.
Mirė 1971 m. liepos 5 d., 5:45
val. ryto. Gimusi Lietuvoje.
Paliko nuliūdę: vyras John,
sūnus Stanley David ir jo šeima,
duktė Stella Saurint ir jos šeima,
sesuo Agnes Ramanaukis ir
jos šeima, 4 anūkai, vienas
proanūkas, kiti giminės, drau-
gai ir pažįstami.
Kūnas bus pašarvotas ketvir-
tadienį, liepos 8 d. 1 val. popiet
P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 S.
Halsted St.
Šeštadienį, liepos 10 dieną
10 val. ryto bus laidojama Lietu-
vių Tautinėse kapinėse.
Visi a. a. Anna Davidaitis
giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pas-
kutinį patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Vyras, sūnus, dukta, sesuo,
anūkai, proanūkas ir
giminės.
Laidotuvių Direktorius P. J.
Ridikas. Tel. 927-1911.

GRADINSKAS
VĖSINTUVAI
KIEKVIENAM
NAMUI, NORS IR SENAM
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių miestų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEmlöck 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DOMICELĖ DAULIS
Kazlauskaitė
Gyv. 7307 So. Campbell Ave.
Mirė 1971 m. liepos 5 d., 5:45
val. ryto. Gimusi Lietuvoje.
Paliko nuliūdę: vyras John,
sūnus Stanley David ir jo šeima,
duktė Stella Saurint ir jos šeima,
sesuo Agnes Ramanaukis ir
jos šeima, 4 anūkai, vienas
proanūkas, kiti giminės, drau-
gai ir pažįstami.
Kūnas bus pašarvotas ketvir-
tadienį, liepos 8 d. 1 val. popiet
P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 S.
Halsted St.
Šeštadienį, liepos 10 dieną
10 val. ryto bus laidojama Lietu-
vių Tautinėse kapinėse.
Visi a. a. Domicelė Daulis
giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pas-
kutinį patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Sūnus, sesuo, giminės.
Laidotuvių Direktorius Donald Petkus. Tel. 476-2345.

ANTANAS ABROMAITIS
Gyv. 10747 So. Edbrooke Ave.
Mirė 1971 m. liepos 6 diena,
9:50 val. vakaro, sulaukęs 81
metų amžiaus. Gimęs Lietu-
voje.
Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko nuliūdę: sėmininkas
Robert Petruskas ir daug drau-
gų bei pažįstamų.
Ketvirtadienį, 7 val. vak. kū-
nas bus pašarvotas Leonard kop-
lyčioje, 10821 So. Michigan
Avenue.
Penktadienį, liepos 9 dieną
8:30 val. ryto bus lydimas iš
koplyčios į Visų Šventųjų pa-
rapijos bažnyčią, o po gedulingų
pamaldų bus laidojamas Lietu-
vių Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Antano Abromaitio
giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pas-
kutinį patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Draugai ir pažįstami.
Laidotuvių Direktorai Leo-
naldas Bukauskas ir Sūnus.
Tel. CO 4-2228.

ANNA DAVIDAITIS
Gyv. 931 W. 6 Ave.,
Michigan City, Ind.
Mirė 1971 m. liepos 5 d., 5:45
val. ryto. Gimusi Lietuvoje.
Paliko nuliūdę: vyras John,
sūnus Stanley David ir jo šeima,
duktė Stella Saurint ir jos šeima,
sesuo Agnes Ramanaukis ir
jos šeima, 4 anūkai, vienas
proanūkas, kiti giminės, drau-
gai ir pažįstami.
Kūnas bus pašarvotas ketvir-
tadienį, liepos 8 d. 1 val. popiet
P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 S.
Halsted St.
Šeštadienį, liepos 10 dieną
10 val. ryto bus laidojama Lietu-
vių Tautinėse kapinėse.
Visi a. a. Anna Davidaitis
giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidojime ir suteikti jam pas-
kutinį patarnavimą ir atsisvei-
kinimą.
Nuliūdę lieka:
Vyras, sūnus, dukta, sesuo,
anūkai, proanūkas ir
giminės.
Laidotuvių Direktorius P. J.
Ridikas. Tel. 927-1911.

PLEASE BE CAREFUL!
Only you
can prevent
forest fires!
REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOS"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTI
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone Commodore 4-2228
South Holland, Illinois

Bendri ketvirtosios Dainų šventės įspūdžiai

Ketvirtoji Dainų šventė įvyko š. m. liepos mėn. 4 d. Amphiteatro patalpose. Buvo skelbiama, kad šventė prasidės lygiai 3 val. p. p., bet buvo paveluota 15 minučių. Ir atrodo, pasivėlinimo įvyko ne dėl rengėjų, bet publikos kaltės. Publika nesiskubino užimti savo vietų ir užėmė lyg bitės avilyje. Tik po kartotinių prašymų apriomo.

Įnešamos į salę Amerikos, Lietuvos ir Kanados vėliavos. Įžygiuoja choristai. Pranešėja skelbia chorų pavadinimus ir iš kokios vietovės atvykę. Estradoje susirenka keli šimtai choristų. Visos choristės apsirengusios tautiniais drabužiais. Choristai — juodomis kelnėmis ir baltais marškiniiais. Vaizdas tikrai gražus.

Pirmininkas dr. Balukas kalbėjo apie šią dainų šventę gal keleto minučių. Šį kartą kalbėtojas nepradėjo kalbėti nuo Mindaugo ar Gedimino laikų. Truputį užgriebęs 18 šimtmetį, užbaigė šios dainų šventės reikšmę. Cook apskr. viršininkas George Dunne pasveikino lietuvius. Ir chorų įžygiavimas ir kalbos užtruko tik 30 minučių. Šventė pradėta Amerikos ir Lietuvos himnais lygiai 3 val. 45 min.

Šį kartą tikrai publika buvo patenkinta, kad nereikėjo valandą ar kitą įvairių kalbų klausytis. Visose anksčiau šventėse Dainų šventėse teko dalyvauti, — pastaroji gražiausia įspūdi padarė.

Visos dainos gražiai skambėjo, bet gražiausiai ir tiesiog didingai skambėjo kantata "Lietuvos, šviesos keliu" (žodžiai Bernardo Brazdžionio). Solistai buvo Prudencia Bičienė ir bosas Jonas Vaznelis. Dirigavo patį kantatos kom-

pozitorius Bronius Budriūnas. Kad suaugusieji gerai dainuotų, tai kažkaip per daug nesistėbė. Juk jie choristai ir turi gerai dainuoti. Bet iš kelių lietuvių mokyklų mokinių ir mokytojų sudarytas choras, pritariant keliems akordeonams, iš tiesų puikiai ir gražiai dainavo. Publika jiems atsidėjo ilgomis, ilgomis katutėmis. Valio! lietuviškam atžalynui ir jų mokytojams.

Tikiu, kad apie šią didingą šventę, jos grožį, chorų ir choristus parašys kas nors daugiau sugebąs ir nusimanąs. Aš savo jausmų popieriuje nesugebėsiu tinkamai išreikšti.

Šį kartą publika buvo kiek drausmingesnė. Bet ir tai atsidaro nenuoramų, kurie po antros ir trečios pertraukos užpakalyje salės šiaip sau vaikštinėjo ar su kitais šnekučiavo.

Atrodė, kad šioje šventėje publikos galėjo būti mažiau, negu ankstyvesnėse dainų šventėse. Matėsi tuščių kėdžių viduryje salės. Tiesa antrasis aukštas pilnai buvo užpildytas, bet trečiame aukšte taipgi matėsi tuščių kėdžių. Tai tiesiog skaudu ir gaudu. Turėjo būti priešingai, — turėjo ne publikos bet kėdžių pritrūkimas.

Šiai didingai Dainų šventei praėjus, nebus jau pakenkta, jei pastebėsiu, kad prieš šią šventę buvo skleidžiami įvairūs "plekkeliai". Kai kurie pyko, kam į garbės sąrašą pateko vienas asmuo, kuris ne žinąs lietuvių reikalų. Nemažai purkštauta ir dėl to, kad džia Bernardas Brazdžionio).

vienas dirigentas, nuvykęs į okupuotą Lietuvą, kažką apie Amerikoje gyvenančius lietuvius neigiamai kalbėjęs ar ra-

SIDABRINĖS VESTUVĖS

James ir Ann Ardzeck prieš 25 metus vedybų dieną

Čikagiečiai James ir Ann Ardzeck, 6217 So. Rockwell, liepos 18 d. paminės vedybų 25 metų sukaktuvę, kitaip sakant, atšvės sidabrinę vestuvę.

Per tuos 25 metus jiedu išaugino gražią šeimą. Dukrė Susan, ištėkėjusi už T. W. Schriedel, gyvena Berwyn, Ill. Kiti jų vaikai jau irgi nemažai, tai: sūnus James ir dukterys Connie ir Barbara Ann.

Sukaktuvininkai sidabrinę vestuvę turės daug svečių. Matilda Barniškienė net iš Los Angeles atskrenda. Matilda yra James' Ardzeck motina. (Jos pirmajam vyrui mirus, ištėkėjo už Baltraus Barniško).

Čikagoje gyvena ir daugiau Matildos vaikų: sūnus Felix Ardzeck ir dukrė Matilda Ardzeck, ištėkėjusi už Stukas, su

šeimomis. Matilda Barniškienė džiaugiasi galėsianti visus savo vaikus, marčias, žentą, anūkus ir anūkes susitikti šeimos šventėje — James ir Ann Ardzeckų sidabrinėse vestuvėse.

Atskridusi į Čikagą Matilda Barniškienė susitiks pažįstamus, kurių daug Barniškiai turėjo gyvendami Čikagoje ir Burnsideje. Abu Barniškiai dalyvavo organizacijų veikloje. Baltrus Barniškis rašydavo Naujienoms korespondencijas ir rinkdavo prenumeratas. Šis labai spaudą mylintis vyras jau kelinti metai serga, negali vaikščioti.

Ne tik James ir Ann Ardzeck, bet ir visi giminės, draugai bei pažįstami šiuo raštu Barniškių yra sveikinami!

šes. O čia kviečiamas diriguoti. Dar kiti nepasitenkinimą reiškė vienam chorvedžiui, kuris esąs labai palankus tautos okupantui ir jo pakalikams. Iš poros asmenų girdėjau: "Į Dainų šventę neisiu, jie įtraukė į dainų repertuarą Juozą Mikuckį".

Įtraukimu į dainų repertuarą Juozo Mikuckio pasielgtas ne visai apdairiai. Juozas Mikuckis buvo gerbtas, mylėtas ir tikrai jokių skriaudų jis iš mūsų negalėjo patirti. Bet štai grįžęs į Lietuvą, jis ilgiausius šmeižtus prieš Amerikoje gyvenančius lietuvius bei jų organizacijas rusų ir lietuvių kalba leidžiamuose laikraščiuose paskelbė.

Šiaip lietuvių matėsi, sprendžiant iš automobilių lentelių, net iš Kalifornijos, Iowos, Indianos, Michigano ir kitų valstijų. Stasys Juščenas

TRUMPAI

— Liūdas Dovydenas su savo sūnumi Jonu, atvykę į IV Dainų šventę, antradienį apsilankė Naujienose, kur rado keletą senų gerų pažįstamų ir susipažino kita tiek naujų. Sūnus Jonas ką tik grįžęs iš Kalifornijos, kur buvo išvykęs tarnybos reikalais. Į savo Pensilvaniją abudu išvažiavo trečiadienio rytą.

— Lankėsi SLA veikėjos: išdininkė Eufrozina Mikužiūtė

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. KERENAS
2047 W. 67th St. WILBROOK 5-8063

VISKĄ APIE NAMUS
Taisau (remodeluoju) senus namus, stogus, langus, dažus, sutvarkau elektrą ir t. t.
Skambinti ALEKSUI
Telef. 927-7186

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI "NAUJIEŖOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE

HELP WANTED — FEMALE

BOOKKEEPER. Experienced in posting ledgers, preparing payroll and closing books. Also experienced in hospital claims. Pleasant working conditions. Compensation according to experience. Automotive experience desired but not necessary. For appointment call Mr. JAMES, 729-6000

NUGENT VOLKSWAGEN, INC.
301 WAUKEGAN RD., GLENVIEW

WAITRESSES
Full and part time for Country club in Skokie, Tuesday through Sunday. Over 21. Own transportation. Pleasant working conditions. Call Mrs. LUCILLE NICHOL OR 6-0300

BEAUTICIAN
Vicinity Pulaski and North Ave. One operator full time.
CALL
528-0074 after 6 P. M.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
ACCOUNTING CLERK
MAN IN 20'S
DRAFT EXEMPT
HIGH SCHOOL GRAD WITH OFFICE EXPERIENCE AND INTEREST IN ACCOUNTING. ONLY PERMANENT NEED APPLY.
36TH & RACINE
PHONE MR. JOHNSON
254-8900

FOR ADDITIONAL INFORMATION
WANTED
EXPERIENCED CARPENTER
for residential & work.
771-8586

RENTING IN GENERAL
NUOMOS
ISNUOMOJAMAS BUTAS ramiems suaugusiems asmenims
Skambinti telef. 523-4109.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
BRIGHTON PARK GROCERY MEAT MARKET, fixtures and stock. 2-story building, with 1-2 bedroom apt. and 1-3 bedroom apt. Also 1 story bldg. with store and 2 bedroom apt.
Price \$47,000.

BRIGHTON PARK TAVERN, fully equipped, 2 story brick, second floor 2 bedroom apt. 2 car garage. Will consider contract.
Price \$23,500.

PHILIPPE BROS. REALTY
Call 358-1800

centro valdyboje Iždo sekretorium. Jis yra plačių demokratinių pažiūrų ir turi didelę patirtimą visuomeniniame bei politiniame darbe. Dalyvavo Genocido parodos paruošimo komisijoje. Yra manoma, kad ta paroda yra kertinis akmuo ir stiprūs pamatai Laisvės arba prieškomunistiniam institutui.

— Ronald Bendoritis baigė ekonomijos mokslus Lea kolegijoje, Minnesotoje. Jo brodr. V. Simaitis, dr. J. Valaitis, ALTOs atstovas Washingtonė dr. J. Genys. JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos pirmininkas Vyta. Volertas, JAV LB CV narė A. Zerr (Mačiulaitytė) ir JAV LB Tarybos prezidento pirmininkas Vyta. Kamantas.

— Anthony Shimkus iš Gage Parko apylinkės baigė baka lauro laipsnį Southern Illinois universitetą, Carbondale, Ill.

— Jolanta Raslaiviūtė, Roger Povilius, Georgette J. Stropus ir Linda J. Jankauskis, gyv. Čikagos pietvakarių apylinkėje, baigė Illinois universitetą Urbanoje.

— Barbara Bakutis, Marijos aukšt. mokyklos abiturientė, už gerą mokymąsi ir pavyzdinę elgesį yra Amerikos aukštesniųjų mokyklų metraštėje. Ji gavo stipendiją studijuoti vokiečių kalbą St. Xavier kolegijoje.

— Juozas Skorubskas yra Amerikos Lietuvių Tarybos

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavinimi
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavinimi
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIŠ NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKĖJIMAI
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAI — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

SAVININKAS PARDUODA 3½ metų pilkų dekoratyvių plytų namą ant platus 58½ x 135 pėdų sklypo. 3 miegamai, 1½ vonios, formalus saltonas, kilimai, oro vėsinimas, antriniai langai, dekoratyvūs augalai, viskas arti, 79-tos ir Keeler apylinkėje.
Tel. 582-7117

FOR SALE BY OWNER. 4 bedroom 2 story house on 4 lots. Income apartment on 2nd floor. Full basement, 2 car garage, 2 blocks from Fox river. Near train and transportation. Price high 30's.
Call (312) 658-4755 for appointment.

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

BUTŲ NUOMAVIMAS
SAVININKAMS NEMOKAMAI
Namų pardavimas, pirkimas, įvairūs draudimai.
BUD'S REAL ESTATE
BALYS BUDRAITIS
4307 So. Kedzie, Chicago
TEL. — 254-5551
1339 State St., Lemont, Ill.
TEL. — 257-5542

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State, Farm, Fire, and Casualty Company

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
L. RUDIS Tel. CL 4-1050

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stebėklės, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

APDRAUDŲ AGENTORA:
Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4063 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

REMKITE TUOS BIZNIERIUS
KURIE GARSINASI
"NAUJIEŖOSE"

SUGALVOTA — PADARYTA
SVEIKAS MEDINIS modernus vidurių graži gatvė, arti Maria HS., didelė šeima ir pajamoms. Platus sklypas. \$18,600.
9 KAMBARIŲ MŪRAS. Patogi vieta, rami gatvė, arti parko. \$18,950.
DU PELNINGI MŪRAI apie \$17,000 pajamų metams, Brighton Parke. Kaina \$50,000.

6 KAMB. 15 METŲ MŪRAS, centr. vėsinimas, garazas. Prie 55-tos už Pulaski. \$28,800.
2 BUTŲ MŪRINIS, 4 ir 5 kamb. 2 autom. garazas, Marquette Parke. \$26,500.

5 BUTŲ GELSVAS MŪRAS — 2x5, 2x3 ir 1x4 kamb. virš \$7,000 pajamų, du bloki nuo parko. \$47,000.
1½ AUKSTO 20 metų mūras. Gražūs 2 butai, uždurti pušų porčiai, naujas stogas, gazu šildymas, 2 auto garazas, platus sklypas arti mūsų. Našlė neužbrakė \$33,500.
PRIE BAZNYČIOS ir vienuolyno dviejų butų 30 pėdų sklypas už \$10,900.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200
2 PO 4 MŪRINIS, sklepas ir pastogė, centrinis šildymas, garazas, Brighton Parke.
2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias sklypas. 41-ma ir Campbell.
PUKUS BUNGALOW, įrengtas sklepas, garazas. Tuoj galima užimti. 77-ta prie California Ave.
MAISTO KRAUTUVĖ ir 2 butai Brighton Parke.
3 BUTAI ir bižio patalpa Marquette Parke.
VALGYKLĄ su namu ir visais įrengimais. Juddi vieta.

ŠIMAITIS REALTY
2737 WEST 43 STREET
CL 4-2390
10 BUTŲ, mūras, alum. langai, šil. gazu. Gražus pastatas. Apylinkė 62-ra ir Talman. Tik \$79,500.
6½ KAMB., 18 metų mūr., šil. gazu, įrengtas rūšys. 2½ vonios, 2 autom. garazas. Apylinkė 68-tos ir Pulaski. \$26,900.

1½ AUKSTO 12 metų mūrinis. Šiluma gazu, centrinis vėsinimas, gražiai įrengtas rūšys. 2 auto garazas, beveik dugibus sklypas. Apylinkė 47-tos ir Pulaski. \$37,500.
2 PO 5 MŪRINIS. Nauja šiluma gazu, aluminijaus langai, 2 automobilių garazas, Marquette Parke. Tik \$28,900.

3 MEGAMU apnuajūs mūras. Šiluma gazu, aluminijaus langai, centrinis vėsinimas. 2 automobilių garazas, 71-mos ir Troy apylinkėje. \$29,000.

NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321
ELK GROVE — BY OWNER
3 bdrn, ranch, attach. gar., 1½ baths, crpt., built-in O/R, central air, S/S, disposal, w. softener, stereo throughout, 18x24 patio w/brk. B-B-Q, 18 ft. pool, fenced yard & storage shed. Many extras. Must see.
\$34,900. Tel. 439-0393

FOR SALE BY OWNER
5400 WEST — 1300 NORTH
Deluxe brick 2 flat, 5 room 3 bedroom each. Full basement. Hot water gas heat. 14 years old.
Lo 50's.
Call 763-9236

PARDUODAMAS
3 AUKŠTŲ MŪRINIS NAMAS
gerame stovyje. Viduje moderniskai įrengtas. Arti bažnyčios ir didelės mokyklos.
Dėl sąlygų ir kainos skambinti telef. YA 7-2064

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaidinimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ZUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447